

สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการ
บริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อาคม วัดไธสง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อาคม วัดไธสง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ อนันต์ ประศาสน์กุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีรวัฒน์ นิเจนตร)

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..... ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ประดิษฐ์ มีสุข)

วันที่ เดือน... พ.ศ.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ดร.อาคม วัดโสมง ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร. ธีรภูมิ ประทุมพรรัตน์ อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล อาจารย์ ดร. โสภาค วิริโยธิน อาจารย์ ดร. วีระชัย เสมามักดี อาจารย์ ดร. ภรทิพย์ เสมามักดี รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัฒน์ นิเจนตร รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เจียบประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศึกษาสิทธิ์ มณีพันธ์ อาจารย์สุคนธ์ วิเชียรรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร นันทิยานนท์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำ ปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมัยชัย สุระกุล คุณกิตติกรณ์ พูลสิน ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเครื่องมือสำหรับการวิจัย อาจารย์วิโรจน์ ลิ้มสกุล อาจารย์ สุรกิจ หลีสกุล อาจารย์เจริญ หวังนิรันดร์ อาจารย์จินดา ปุพเพตะนันท์ อาจารย์ไทยรัก อัสจันทร์ อาจารย์อุทัย หลีสกุล อาจารย์เสนอ จันทระพิชัย อาจารย์มนัส ชินการณ อาจารย์จินตนา บุษยา กุล อาจารย์มานิตย์ อักษรกุล และคุณชยพล ศุขนิคม ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตในกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณา ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัย และหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดกระบี่ ตรัง สงขลาและระนอง ที่ให้ข้อมูล สำหรับการทดลองใช้เครื่องมือสำหรับการวิจัย และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏภูเก็ตและมหาวิทยาลัยทักษิณ คณะอาจารย์แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิค ภูเก็ตทุกท่าน และผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันใดที่พึงจะเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็น กตัญญูตาแก่ บิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ของผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กษิติภูมิ คำศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การจัดการอาชีวศึกษา.....	7
การจัดการศึกษาด้านเทคนิคศึกษา.....	11
หลักสูตรช่างเทคนิคระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	
สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง.....	13
การจัดการศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ของวิทยาลัยเทคนิค	
ภูเก็ต.....	14
ความหมายของโรงแรม.....	16
ความสำคัญของโรงแรม.....	17
การขยายตัวของจำนวนห้องพักและโรงแรม	18
การแบ่งระดับโรงแรม	18
การบริหารและการจัดการโรงแรม.....	21
ความหมายของสมรรถภาพ.....	25
สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ	26
สมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัว	28
ความสัมพันธ์ของสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 35
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 35
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล..... 36
	วิธีสร้างเครื่องมือ..... 37
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 37
	วิธีการจัดกระทำข้อมูล..... 37
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 56
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 56
	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 56
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 57
	อภิปรายผล..... 58
	ข้อเสนอแนะ..... 67
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป..... 68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	77
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ค ตาราง 21 - 22.....	93

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 ช่างไฟฟ้ากำลัง สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่	102
บทคัดย่อ	107
ประวัติของผู้วิจัย	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนผู้จบการศึกษาด้านช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่.....	15
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับโรงแรม.....	35
3 แสดงข้อมูลของแบบสอบถามตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	40
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิค ในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต รวมทุก ระดับโรงแรม.....	41
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพที่เป็นจริง ด้านความรู้ และทักษะทางวิชาชีพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัว หน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก.....	42
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพที่เป็นจริง ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของ หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก	43
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัว หน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก	44
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของ หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก	45
9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะหัวหน้าช่าง โรงแรมใน จังหวัดภูเก็ต ทุกระดับโรงแรม.....	46
10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะหัวหน้าช่าง โรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรมระดับ 5 ดาว.....	47

11	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่าง โรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรมระดับ 4 ดาว.....	48
12	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของ หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรมระดับ 3 ดาว	49
13	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวม ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปร ระดับโรงแรม.....	50
14	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม ตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	51
15	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะ ทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	52
16	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะ ทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	53
17	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	54
18	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม ตามตัว แปรระดับโรงแรม.....	54
19	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านความรู้และ ทักษะทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม.....	55

20	แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ตามตัวแปรรดับโรงแรม.....	55
21	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต	94
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต	98

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของโรงแรมขนาดใหญ่	23
2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของแผนกช่าง	23

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ย่อโลกให้เล็กลง ส่งผลต่อสังคมไทยให้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา รวมทั้งรูปแบบการดำรงชีวิตของคนในสังคมก็เปลี่ยนแปลงไป สังคมไทยมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น รัฐจึงได้พยายามมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากการที่สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่งได้ปรับตัวและเตรียมแผนในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในมากขึ้น รวมทั้งการขยายตัวของสถานศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับกลาง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนและการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยีทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2539 : 10 - 11) ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนทางด้านอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 พ.ศ. (2540 – 2544) ที่ได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาในสองด้าน คือ ด้านการผลิตกำลังคนให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานและด้านการพัฒนากำลังคนในตลาดแรงงานให้มีความรู้และทักษะเพื่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมด้วยดี บนพื้นฐานของความเป็นไทย ทั้งยังช่วยให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประเทศชาติมั่นคง (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 13 -14) ซึ่งจะเห็นว่าการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาไม่เพียงแต่เป็นการเตรียมทักษะการทำงานเฉพาะอย่างเท่านั้น แต่ยังได้ปลูกฝังความรู้และการฝึกหัดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตการทำงานและการเป็นพลเมืองดี การอาชีวศึกษายังได้พัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจที่ดี ทักษะคิด อุนิสัยการทำงาน และความซาบซึ้งพึงพอใจในงานที่สุจริต (ธวัช วงษ์สุวรรณ. 2535 : 21)

การพัฒนากำลังคนทางด้านอาชีวศึกษาตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 เป็นการพัฒนากำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับกลาง ซึ่งในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันรับผิดชอบ ในภาครัฐมี

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการผลิตกำลังคนทางด้านอาชีวศึกษา โดยมีวิทยาลัยในสังกัดทั้งสิ้น 413 แห่ง เปิดสอนในห้าประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาเกษตรกรรม ผลิตตั้งแต่ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และครูเทคนิคชั้นสูง ในปี 2540 มีนักเรียน นักศึกษา ในหลักสูตรปกติ 531,319 คน และหลักสูตรระยะสั้น 240,701 คน (กรมอาชีวศึกษา : 2542) ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนออกสู่ระบบสังคมและตลาดแรงงาน จึงเป็นภาระที่กรมอาชีวศึกษาจะต้องตระหนักและกระทำอย่างจริงจังเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน จากการจัดการอาชีวศึกษาที่ผ่านมาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) พบว่าคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ทางด้านเทคโนโลยี ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านช่างเพียงพอที่จะไปประกอบอาชีพ แต่ขาดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ส่วนคุณลักษณะที่ยังอยู่ในระดับต่ำได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ ความอดทน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539 : 27 - 39)

การจัดการอาชีวศึกษาจำเป็นต้องผลิตกำลังคนให้มีสมรรถภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะทางวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนตัว ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนับเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญแห่งหนึ่งของกำลังคนทางด้านอาชีวศึกษา เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมเชิงซ้อนที่ก่อให้เกิดงานทั้งทางตรงและทางอ้อม และรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศนับเป็นรายได้ประเภทสินค้าส่งออกที่ไม่เป็นตัวสินค้า จากรายงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่า ในปี 2541 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น 7,764,930 คน สร้างรายได้ให้แก่ประเทศจำนวน 242,177.29 ล้านบาท มูลค่าเงินตราจากการท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่ผู้ประกอบการในอาชีพต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจสินค้าและของที่ระลึก เป็นต้น โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมพบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในปี 2541 ร้อยละ 27.29 ถูกจ่ายเป็นค่าที่พักแรม (กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย . 2542) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของไทยที่นักท่องเที่ยวให้ความนิยม มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก โดยในปี 2541 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาเยี่ยมเยือนจังหวัดภูเก็ตทั้งสิ้น 2,660,420 คน สร้างรายได้ให้กับ

จังหวัดทั้งสิ้น 42,692.48 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายตามหมวดต่าง ๆ พบว่าค่าที่พักของนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตคิดเป็นร้อยละ 35.01 มากเป็นอันดับหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ดังนั้นการประกอบธุรกิจโรงแรมจึงมีความสำคัญในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนโรงแรมทั้งสิ้น 316 แห่ง มีจำนวนห้องพักทั้งหมด 19,011 ห้อง (กองสถิติและวิจัยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542)

การบริหารและการจัดการในโรงแรมแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ หลายฝ่ายเช่นเดียวกับการบริหารองค์การทั่ว ๆ ไป ฝ่ายช่างนับเป็นฝ่ายหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารของโรงแรม เพราะอาคารและสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกรวมทั้งระบบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของโรงแรมล้วนเกิดจากวิวัฒนาการของเทคโนโลยีทางด้านช่างทั้งสิ้น และงานช่างไฟฟ้านับเป็นงานที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งของฝ่ายช่างเพราะเสมือนเป็นเบื้องหลังที่จะสร้างความประทับใจให้กับแขกของโรงแรม ซึ่งในปัจจุบันโรงแรมขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการจัดการและควบคุมระบบไฟฟ้าที่ทันสมัยรวมทั้งมีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าจำนวนมากเพื่ออำนวยความสะดวกแก่แขกของโรงแรม

ด้วยความสำคัญของช่างไฟฟ้าที่ปฏิบัติงานในโรงแรมดังกล่าว กรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการผลิตกำลังคนระดับกลางออกสู่ตลาดแรงงาน จึงได้เปิดสอนหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ โดยเป็นสาขางานหนึ่งของช่างไฟฟ้ากำลัง เพื่อผลิตช่างไฟฟ้าออกไปสู่ตลาดแรงงานในส่วนของโรงแรมและอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งเปิดสอนเฉพาะจังหวัดที่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยว มีจำนวนโรงแรมและห้องพักอยู่ในปริมาณที่สูงเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ ในปัจจุบันเปิดสอนที่วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคสัสดีหีบและวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต โดยวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ตเปิดดำเนินการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ปัจจุบันมีผู้จบการศึกษาไปแล้ว 8 รุ่น จำนวน ช่างเทคนิคที่ผลิตได้ 243 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต. 2542)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนในสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ของวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการเรียนการสอนในสาขาดังกล่าวต่อวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ต่อกรมอาชีวศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้ผลิตช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ได้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจโรงแรมและอาคารขนาดใหญ่ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับของสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับของโรงแรม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลให้แก่แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง และฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต รวมทั้งกรมอาชีวศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการเรียนการสอนในสาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการโรงแรมและอาคารขนาดใหญ่ ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามความคาดหวังของกรมอาชีวศึกษาที่ระบุถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาครั้งที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) และตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ช่างไฟฟ้ากำลัง สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของบลูม (Bloom) ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หัวหน้าช่างที่ปฏิบัติงานในโรงแรมระดับ 3 – 5 ดาว ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 50 ห้องขึ้นไปใน พ.ศ 2542 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 96 แห่ง และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสัดส่วนเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 187 ; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 76 คน แล้วแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามระดับของโรงแรม ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าช่างในโรงแรมระดับ 5 ดาว จำนวน 25 คน ระดับ 4 ดาว จำนวน 21 คน และระดับ 3 ดาว จำนวน 30 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ระดับของโรงแรม แบ่งเป็น

3.1.1. โรงแรมระดับ 5 ดาว หรือชั้นเยี่ยม (deluxe)

3.1.2 โรงแรมระดับ 4 ดาว หรือชั้นหนึ่ง (first class)

3.1.3 โรงแรมระดับ 3 ดาว หรือชั้นสอง (second class)

3.2 ตัวแปรตาม คือ สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ทั้งที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตใน 2 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ

3.2.2 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. ระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต มีความแตกต่างกัน

2. สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในโรงแรมระดับต่างกัน มีความแตกต่างกัน

3. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในโรงแรมระดับต่างกัน มีความแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้

1. ช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ หมายถึง ช่างไฟฟ้ากำลังที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ปฏิบัติงานเป็นพนักงานฝ่ายช่างในโรงแรม

2. หัวหน้าช่างโรงแรม หมายถึง ผู้จัดการฝ่ายช่างหรือหัวหน้าช่างหรือตำแหน่งสูงสุดในระดับบริหารฝ่ายช่าง

3. ระดับของโรงแรม หมายถึง กลุ่มของโรงแรมที่แบ่งตามราคาห้องพักต่อวัน

3.1 โรงแรมระดับ 5 ดาว หรือชั้นเยี่ยม (deluxe) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ตั้งแต่ 2,500 บาท ขึ้นไป

3.2 โรงแรมระดับ 4 ดาว หรือชั้นหนึ่ง (first class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ระหว่าง 1,500 – 2,499 บาท

3.3 โรงแรมระดับ 3 ดาว หรือชั้นสอง (second class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ระหว่าง 1,000 – 1,499 บาท

4. สมรรถภาพที่เป็นจริง หมายถึง ความสามารถของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ที่เกิดขึ้นจริงตามที่หัวหน้าช่างโรงแรมรายงานขณะทำการวิจัย

5. สมรรถภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความสามารถของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ที่หัวหน้าช่างโรงแรมคาดหวัง หรือต้องการ

6. ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบไฟฟ้า การใช้งานและการซ่อมบำรุงเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้า สำหรับอาคารขนาดใหญ่ ที่เหมาะสมกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2540

7. คุณลักษณะส่วนตัวหมายถึง คุณลักษณะของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ในการประพฤติปฏิบัติ การแสดงออก ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และทัศนคติต่อวิชาชีพและองค์กร ที่เหมาะสมกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2540 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิค ในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้รวบรวมและเรียงลำดับดังต่อไปนี้ การจัดการอาชีวศึกษา การศึกษาด้านเทคนิคศึกษา หลักสูตรช่างเทคนิคสาขา ช่างไฟฟ้ากำลัง การจัดการศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ของวิทยาลัยเทคนิค ภูเก็ต ความหมายของโรงแรม ความสำคัญของโรงแรม การขยายตัวของจำนวนโรงแรมและห้องพัก การแบ่งระดับของโรงแรม การบริหารและการจัดการโรงแรม ความหมายของสมรรถภาพ สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัว ความสัมพันธ์ของสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

การจัดการอาชีวศึกษา

ความหมายของการอาชีวศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ (2528 : 899) และภิญโญ สาร (2523 : 331) ได้ให้ทัศนะว่า การอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงอาชีพ โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษา และครูเป็นผู้สอน มีผู้สนับสนุนและควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ส่วนวิเวก ปางพุฒิพงศ์ (2523 : 1) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษา และการฝึกอบรมกำลังคนในระดับต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม มีการศึกษาอบรมแน่นอน ดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน เช่น จากพ่อแม่ จากการอบรม จากการทำงาน จากโรงงาน และจากการแนะนำอบรมส่งเสริมของหน่วยงานของเอกชน หรือราชการ เป็นต้น และวิรัช กุฑมาศ (2528 : 49) อธิบายว่า การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม นอกจากนี้ การอาชีวศึกษายังหมายถึง การศึกษาหาความรู้ การฝึกอบรม การฝึกหัดฝีมือให้มีความชำนาญในวิชาที่เกี่ยวกับอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้าง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นห้าประเภท คือ เกษตรกรรม

พลศึกษา คหกรรม อุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม (บุญมี กองธรรม. 2539 : 8 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 50 – 125) ยูเนสโก ได้ให้คำนิยามของการอาชีวศึกษาไว้ว่า เป็นการศึกษเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญาสำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพต่างๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่งๆ สัดส่วนของวิชาต่างๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 7)

ในภาษาอังกฤษนั้นมีคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่าอาชีวศึกษาหลายคำ เช่น Career Education หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ได้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อการทำงาน เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพรให้แก่นักเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ได้ฝึกฝน และได้ประสบความสำเร็จในโลกแห่งการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็นสองส่วน คือ ส่วนการพัฒนาอาชีพ และส่วนการฝึกอาชีพ ส่วนพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การให้ผู้เรียนได้รับรู้ถึงโลกแห่งการทำงาน และสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ ส่วนการฝึกอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาให้เชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพหรือเฉพาะกลุ่มให้แก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 6 ; อ้างอิงมาจาก ; Ralph and William. 1974 : 7) และ Vocational Education หมายถึง โปรแกรมการศึกษาซึ่งมีระดับต่ำกว่าระดับวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอบรมบุคคลออกไปประกอบอาชีพหรือเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้ว ให้มีแรงงานฝีมือระดับสูงขึ้น ได้แก่ การศึกษาทางด้านอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค การเกษตร การพาณิชย์ และคหกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Good. 1973 : 554) ส่วนอีกคำหนึ่งที่ใช้กันบ่อยคือ Technical and Vocational Education หมายถึง การศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ด้านเทคนิค ปกติจัดในระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ไม่ถึงระดับปริญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Finch and Crunkilton. 1979 : 112)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อจัดเตรียมบุคลากรให้มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับวิชาชีพ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติ สามารถประกอบอาชีพและดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การจัดการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา และ

ฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชาชีพ ประกอบด้วย (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 38 – 46)

1. ประเภทวิชาเกษตรกรรม การศึกษาอบรมเนื้อหาจะครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้ทางการเกษตร วิธีการปฏิบัติงานทางการเกษตรทุกสาขา
2. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เนื้อหาจะครอบคลุมเกี่ยวกับ ความรู้และการปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด
3. ประเภทวิชาคหกรรม เนื้อหาการศึกษาจะครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประดิษฐ์ตกแต่ง การออกแบบเสื้อผ้า โภชนาการ และเครื่องแต่งกาย
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ เนื้อหาการศึกษาจะครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับธุรกิจ ในลักษณะของงานสำนักงาน (office) และงานบริการ (service) เป็นหลัก
5. ประเภทวิชาศิลป หัตถกรรมศึกษา อบรมเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับศิลปในสาขาต่างๆ งานหัตถกรรม และศิลปประยุกต์

การจัดการศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมของกรมอาชีวศึกษา มีกองวิทยาลัยเทคนิค และกองการศึกษาอาชีพเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการกำลังคนในระดับต่าง ๆ ด้วย การแบ่งแรงงานทางด้านอุตสาหกรรมนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกไว้ดังนี้

แม็กเลน (รัตน์ สงวนพงษ์. 2538 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Maclen. 1975) ได้แบ่งกลุ่มแรงงานด้านอุตสาหกรรมออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้จัดการ
2. วิศวกร นักเทคโนโลยีและมืออาชีพ
3. หัวหน้างานหรือช่างเทคนิค
4. ช่างชำนาญงาน
5. ช่างกึ่งชำนาญงาน
6. กรรมกร

บัญชี ใจจก (2519 : 100 -101) ได้แบ่งกลุ่มแรงงานอาชีพอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

1. คนงานทั่วไป (general labor)
2. คนงานทักษะจำเพาะ (semi - skilled worker) คือ คนงานที่มีความสามารถทำงานเฉพาะทางงานใดงานหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น ช่างประจำเครื่องจักรต่าง ๆ
3. ช่างชำนาญงาน (skilled worker) คือ ช่างที่ได้รับการฝึกฝนอาชีพมาอย่างถูกต้องด้วยหลักสูตรการเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี มีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ มีความสามารถในการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพของตนทั้งเนื้องานและแนวคิด
4. ช่างเทคนิค (technicians) ช่างเทคนิคมีสองประเภทแล้วแต่ลักษณะของหลักสูตรและวิธีการสอน คือ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรมและช่างเทคนิควิศวกรรม ช่างเทคนิคอุตสาหกรรมศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติที่สูงขึ้นต่อจากช่างชำนาญงาน มุ่งทำงานภาคปฏิบัติหรือภาคสนาม ส่วนช่างเทคนิควิศวกรรมเป็นการศึกษาเพื่อเป็นช่างเทคนิคประเภทประลองวิศวกรรม ศึกษาทฤษฎีและงานประลองวิศวกรรม แต่ขาดทักษะในเชิงปฏิบัติ
5. นักเทคโนโลยีและวิศวกร (technologist and engineer) ได้แก่ นักเทคโนโลยีและวิศวกรทุกประเภท เป็นวิชาช่างขั้นสูงเรียนทางด้านทฤษฎีเป็นหลัก ส่วนการปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นการประลอง ทำการทดลองในเชิงวิศวกรรม วิศวกรสามารถที่จะเรียนวิชาชีพช่างขั้นสูงขึ้นไปเพื่อเป็นนักวิจัยที่มีความรอบรู้เฉพาะด้านต่อไปได้

วิวก ปางพุดพิงศ์ (2522 : 4) ได้กล่าวถึงการแบ่งกำลังคนและแรงงานในกลุ่มวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

1. แรงงานระดับกึ่งฝีมือ (semi – skilled labor) เป็นช่างที่มีความรู้ขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมต้น หรือการฝึกอบรมระยะสั้น
2. แรงงานฝีมือ (skilled labor) เป็นช่างที่ได้รับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปัจจุบันการการจรรูปแบบทั้งระบบปกติระบบทวิภาคี ระบบสะสมหน่วยกิต
3. ระดับช่างเทคนิค ((technicians) ได้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
4. ระดับมืออาชีพ (professional) เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาขึ้นไป ได้แก่ วิศวกร สาขาต่าง ๆ

จากการแบ่งระดับของแรงงานทางด้านอุตสาหกรรมของนักวิชาการต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าช่างเทคนิคและช่างชำนาญงานเป็นแรงงานที่กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่ในการผลิตเพื่อตอบสนอง

ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะช่างเทคนิคจำเป็นต้องปรับหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งให้สอดคล้องกับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว

การจัดการศึกษาด้านเทคนิคศึกษา (technical education)

เทคนิคศึกษาเป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ในด้านเทคโนโลยี และด้านพิเศษเฉพาะต่างๆ เพื่อรับผิดชอบงานด้านเทคนิค ผู้เป็นผู้เชี่ยวชาญ เช่น ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม และช่างเทคนิคด้านวิศวกรรม เป็นต้น ภาระของงานต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ในงานอาชีพธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะกระทำกิจกรรมในด้านการบำรุงรักษา ปฏิบัติการ การก่อสร้าง การผลิต การขาย เผยแพร่วิจัยและพัฒนา หลักสูตรทางเทคนิคศึกษาจะอยู่บนฐานของความรู้ด้านเทคนิค และความรู้ด้านการปฏิบัติเป็นสำคัญ ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกับความรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ หลักสูตรเทคนิคศึกษาจึงจัดเป็นหลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์ ช่างกล เคมี การผลิต การบิน การใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์การเก็บรวบรวมข้อมูล การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันเป็นการฝึกสอนด้านอาชีพที่เจาะจงเฉพาะอย่าง

ยูเนสโก (วิทร วิภาหส์น . 2536 : 81 ; อ้างอิงมาจาก UNESCO) ได้ให้นิยามของเทคนิคศึกษาไว้ว่า เทคนิคศึกษาเป็นคำรวมที่อ้างถึงขบวนการศึกษาที่รวมทั้งการศึกษาสามัญพื้นฐานและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านเทคโนโลยี วิชาสัมพันธ์ทางวิทยาศาสตร์ การฝึกทักษะด้านปฏิบัติและความรู้ที่สัมพันธ์กับอาชีพภาคต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจและสังคม เป้าหมายของเทคนิคและอาชีวศึกษาเป็นแบบกว้าง ซึ่งแยกจากการฝึกอาชีพ (vocational training) ซึ่งจัดไว้สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพโดยเฉพาะ ซึ่งสมศักดิ์ อิทธิรัตนสุนทร (วิทร วิภาหส์น . 2536 : 81 ; อ้างอิงมาจาก สมศักดิ์ อิทธิรัตนสุนทร. 2524 : 4 - 5) ได้ให้ความหมายในรายละเอียดของเทคนิคศึกษาว่า ในการผลิตกำลังคนด้านช่างอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ ย่อมมีการพัฒนารูปแบบและการจัดระบบการศึกษาแตกต่างกันออกไปบ้าง ทั้งนี้เพราะลักษณะของงานอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศย่อมมีผลกระทบต่อลักษณะและความต้องการกำลังคนด้านช่างอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะระบุการแบ่งแยกลักษณะของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมในระดับของเทคนิคศึกษาและอุตสาหกรรมศึกษา จากการมองสภาพการจัดการศึกษาช่างอุตสาหกรรมของประเทศไทยขณะนี้ น่าจะแยกได้ 3 ระดับ คือ

1. เทคนิควิศวกรรม (engineering technician)

2. เทคนิคอุตสาหกรรม (industrial technician)

3. ช่างฝีมือและสารพัดช่าง (operator or skill worker)

เทคนิคศึกษาเป็นการการศึกษาในระดับเทคนิควิศวกรรมและเทคนิคอุตสาหกรรม ซึ่งความแตกต่างของการศึกษาทั้งสองระดับอธิบายได้ดังนี้

เทคนิควิศวกรรม (engineering technician)

เทคนิควิศวกรรมเป็นกำลังแรงงานอุตสาหกรรมที่ทำงานด้านเทคนิคภายใต้การแนะนำและควบคุมของวิศวกร นักเทคโนโลยีหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเกี่ยวกับการพัฒนา วางแผน ติดตั้งตรวจสอบ ทั้งในห้วงปฏิบัติการ งานสนามและโรงงาน ซึ่งเป็นงานที่ต้องการผู้ที่มีความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติขั้นสูง พอที่จะสามารถออกแบบ พัฒนาแก้ไขให้เกิดเทคนิคที่เหมาะสม อาจควบคุมช่างและคนงานอื่นๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับการผลิต การติดตั้ง การใช้ การซ่อม และบำรุงรักษา อาจมีความชำนาญในงานอุตสาหกรรมประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ และมีชื่อเรียกตามความชำนาญนั้น

การจัดหลักสูตรเป็นการจัดการศึกษาอบรมให้ผู้สำเร็จสามารถปฏิบัติงานช่างเทคนิควิศวกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อย่างเหมาะสมโดยเน้นหนักทฤษฎีและปฏิบัติการเทคนิคตลอดจนการทดลองเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจหลักการและเหตุผลที่จำเป็นสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ ดำเนินงานด้านเทคนิควิศวกรรม พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ในการออกแบบวางแผนให้คำแนะนำและติดตามงานในระดับผู้ช่วยวิศวกร

เทคนิคอุตสาหกรรม (industrial technician)

เทคนิคอุตสาหกรรมเป็นแรงงานด้านอุตสาหกรรมที่ทำงานอยู่ระหว่างช่างฝีมือ และช่างเทคนิควิศวกรรม มีหน้าที่ดังนี้คือ ควบคุมงานเกี่ยวกับการผลิต การก่อสร้าง การติดตั้ง การใช้ การซ่อม และบำรุงรักษาภายใต้การแนะนำและควบคุมของช่างเทคนิควิศวกรรมหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นงานที่ต้องการผู้มีความรู้ด้านเทคนิคปฏิบัติการ และมีประสบการณ์ในทางปฏิบัติเช่นเดียวกับคนงานที่ตนควบคุมงานอยู่ อาจมีความชำนาญในงานอุตสาหกรรมประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะและมีชื่อเรียกตามความชำนาญนั้น

การจัดหลักสูตรจะมุ่งพัฒนาทักษะในงานช่างฝีมือควบคู่ไปกับการฝึกอบรมด้านทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการทดลอง ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจเหตุผลและหลักในการปฏิบัติงานของช่าง

เทคนิค ตลอดจนสามารถให้คำแนะนำ ควบคุม ประสานงาน และติดตามการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความหมายของเทคนิคศึกษา คือ การศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนด้านอุตสาหกรรมในระดับกลาง ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออุดมศึกษาตอนต้น และการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมวิศวกรและนักเทคโนโลยีสำหรับการปฏิบัติงานระดับสูงด้านช่าง การเทคนิคศึกษาจะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎี วิทยาศาสตร์และเทคนิค และฝึกภาคปฏิบัติที่สัมพันธ์กัน สัดส่วนของวิชาต่างๆ จะแปรไปตามชนิดของบุคลากรที่ต้องการ และระดับของการศึกษา

หลักสูตรช่างเทคนิคระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง

ช่างเทคนิคระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะต้องผ่านการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของกรมอาชีวศึกษา เป็นหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปัจจุบันใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 โดยได้พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และสอดคล้องกับความต้องการก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตและพัฒนาแรงงาน ระดับผู้ชำนาญการ ที่มีความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การพัฒนางานและพัฒนาตนเอง ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลังเป็นสาขาหนึ่งของหลักสูตรดังกล่าว เพื่อผลิตช่างผู้ชำนาญเฉพาะทางในงานระดับช่างเทคนิคทางด้านไฟฟ้า โดยมีจุดประสงค์ ของหลักสูตรดังนี้ (งานหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต. 2540)

1. เขียนแบบ ออกแบบ ติดตั้งระบบไฟฟ้า ระบบแสงสว่าง ระบบควบคุมภายในภายนอกอาคารและในงานอุตสาหกรรม
2. วิเคราะห์ ตรวจสอบ แก้ไขอุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องกลไฟฟ้า
3. ใช้งานและบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ นิวแมติกส์ ไฮดรอลิกส์ ไมโครโปรเซสเซอร์ คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์
4. ออกแบบ ติดตั้ง ประเมินการทำงานของเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ
5. วิเคราะห์ ออกแบบและทดสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ในงานอุตสาหกรรม

6.ปรับปรุง ดัดแปลง และออกแบบวงจรควบคุมเครื่องกลไฟฟ้า

7. ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้กับช่างฝีมือ ปฏิบัติงานร่วมกับวิศวกรได้เป็นอย่างดี

8. มีจรรยาบรรณ คุณธรรม ความอดทน ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพช่างไฟฟ้า และมีความขยันหมั่นเพียรในการค้นคว้า พัฒนาตนเองและสังคม

การจัดการศึกษาตามสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง พุทธศักราช 2540 ของกรมอาชีวศึกษา แบ่งสาขางานออกเป็นสาขางานห้าสาขางาน คือ สาขางานติดตั้งไฟฟ้า สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ สาขางานเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม สาขางานเครื่องกลไฟฟ้าและสาขางานเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ

ทั้ง 5 สาขางานต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 92 หน่วยกิต มีโครงสร้างดังต่อไปนี้ หมวดวิชาพื้นฐานจำนวน 18 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพจำนวน 64 หน่วยกิต แบ่งเป็น วิชาชีพพื้นฐานจำนวน 15 หน่วยกิต วิชาชีพเฉพาะจำนวน 29 หน่วยกิต วิชาชีพเลือกจำนวน 16 หน่วยกิต ฝึกงานหรือโครงการจำนวน 4 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรีจำนวน 10 หน่วยกิต โดยในหมวดวิชาพื้นฐานมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการด้านต่างๆ มีคุณธรรม อันเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในสาขาอาชีพที่สูงขึ้น การจัดวิชาของหมวดวิชาพื้นฐาน มีเนื้อหาครอบคลุมสี่กลุ่มวิชาคือ ภาษา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนหมวดวิชาชีพ เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีทักษะอาชีพในสาขาที่เรียนจนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และหมวดวิชาเลือกเสรี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ หรือทักษะอาชีพที่เรียน

การจัดการศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ของวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต

วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ตจัดการศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ช่างไฟฟ้ากำลังสามสาขางาน คือ สาขางานติดตั้งไฟฟ้า สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ และสาขางานเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ สำหรับสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ปัจจุบันนี้กรมอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนในสามสถานศึกษาเท่านั้น คือ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคสัตตหีบ (ชลบุรี) และวิทยาลัยเทคนิคเชิงใหม่ โดยจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการในอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ ซึ่งกฎกระทรวง

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2535) ที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารโดยกระทรวงมหาดไทย ให้ความหมายดังนี้

อาคารสูง หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าไปอยู่หรือเข้าไปใช้สอยได้ โดยมีความสูงตั้งแต่ 23.00 เมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงดาดฟ้าสำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากพื้นดินของยอดผนังของชั้นสูงสุด

อาคารขนาดใหญ่ หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท ซึ่งมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร หรืออาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 15.0 เมตร ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 23.0 เมตร และมีพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นหรือชั้นใดชั้นหนึ่งในหลังเดียวกันเกิน 1,000 ตารางเมตร

อาคารขนาดใหญ่พิเศษ หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวกันหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันในชั้นใดชั้นหนึ่งหรือทุกชั้นตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตร ขึ้นไป

ช่างไฟฟ้ากำลังสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่เปิดทำการสอนในวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ตมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ซึ่งปัจจุบัน (พ.ศ. 2542) มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วแปดรุ่น ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนผู้จบการศึกษาสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่

ปีที่จบการศึกษา	จำนวนผู้จบการศึกษา (คน)
2535	32
2536	34
2537	35
2538	29
2539	32
2540	29
2541	27
2542	28
รวม	246

เนื่องจากในเมืองท่องเที่ยวหรือเมืองที่มีภาวะทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับการประกอบธุรกิจหรือบริการจะมีอาคารอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษเป็นจำนวนมาก เช่น อาคารสำนักงานต่าง ๆ และโรงแรม โดยเฉพาะโรงแรมจะพบว่าในเมืองที่มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวสูงอย่างจังหวัดภูเก็ต เชียงใหม่ ชลบุรี(พัทยา) สงขลา(หาดใหญ่) กรุงเทพมหานคร เป็นต้น มีการขยายตัวของจำนวนโรงแรมและจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความหมายโรงแรม

หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญสำหรับทุกคนที่จะขาดเสียมิได้คือที่พักอาศัย ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่พักโรงแรมเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความจำเป็น เมื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดขึ้นและขยายตัวกลายเป็นกิจกรรมหนึ่งในชีวิต ที่พักโรงแรมก็มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น มีการสร้างและปรับปรุงสถานที่พักโรงแรมให้ทันสมัยตามยุค ตามกาลเวลา จนกระทั่งกลายเป็นธุรกิจขนาดใหญ่หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นธุรกิจระดับอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ ธุรกิจที่พักโรงแรม (accommodation business) เป็นชื่อที่เรียกกันในยุคก่อน ๆ และในปัจจุบันเรียกว่าธุรกิจโรงแรม (hotel business) ซึ่งนิศา ชัชกุล (2540 : 1 – 5) ได้รวบรวมและให้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการที่พักโรงแรมและโรงแรมไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติโรงแรมของประเทศไทย พ.ศ. 2487 มาตรา 3 และมาตรา 25 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าโรงแรมว่า หมายถึง บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว จะต้องประกอบด้วยการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่มให้แก่ผู้ที่เข้าพักตามความต้องการได้ด้วย

ที่พักโรงแรม (accommodation) หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้สำหรับผู้เดินทาง ลูกค้า หรือแขก (guest) ได้พักอาศัยค้างคืนในระหว่างการเดินทาง พร้อมทั้งให้บริการอาหาร เครื่องดื่ม และบริการอื่นๆ แก่ผู้เดินทางมาหรือลูกค้าที่เข้าพักอาศัยด้วย

อุตสาหกรรมโรงแรม (hotel industry) หมายถึง การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ซึ่งในอุตสาหกรรมนั้นมีการผลิตเชิงซ้อน คือมีธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ที่เปิดกิจการอยู่ภายในที่พักโรงแรมนั้นๆ อยู่หลายประเภท เช่น มีภัตตาคาร บาร์ บริการนำเที่ยว ร้านขายของที่ระลึก สถานบันเทิงและพักผ่อน กิจกรรมรับส่งแขกผู้มาพัก เป็นต้น เป็นการดำเนินงานขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานและทุนมากเพื่อให้เกิดผลประโยชน์เป็นกำไร

สรุปได้ว่าโรงแรม หมายถึง สถานที่พักชั่วคราวสำหรับบุคคล ซึ่งอาจจะประกอบด้วย การบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่พักด้วย เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ความบันเทิง การอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การท่องเที่ยว เป็นต้น

ความสำคัญของโรงแรม

ธุรกิจที่พักแรม (accommodation business) หรือในปัจจุบันเรียกว่า ธุรกิจโรงแรม (hotel business) เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยิ่ง ทั้งในทางเศรษฐกิจ ทางวัฒนธรรม และทางสังคม เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง ดังนี้

1. เป็นที่รองรับการพักแรมของนักท่องเที่ยวและผู้เดินทาง การสร้างสถานที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวนั้นจะต้องมีการเลือกสรรทั้งด้านสไตล์ (style) การตกแต่งห้องพัก สิ่งของอำนวยความสะดวกที่สามารถสร้างความประทับใจให้กับแขกที่มาพัก รวมทั้งการมีพัฒนาปรับปรุงสิ่งต่างๆ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวซึ่งจะช่วยให้เกิดการท่องเที่ยวมากขึ้น

2. การสร้างรายได้ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีลักษณะเช่นเดียวกับการส่งออกสินค้าออกไปขายในต่างประเทศ แต่เป็นสินค้าออกประเภทไม่เห็นตัวสินค้า (Invisible export) ซึ่งมีส่วนให้การเงินระหว่างประเทศดีขึ้น ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศในรูปเงินตราต่างประเทศประมาณ 242177.29 ล้านบาทในปี 2541 จากจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวน 7,764,930 คน ซึ่งจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวนำมาใช้จ่ายจะกระจายไปสู่ธุรกิจต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาในส่วนของจังหวัดภูเก็ต พบว่า ในปี 2541 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดจำนวน 2,629,938 คน นักทัศนาจร 30,482 คน รวมมีผู้มาเยี่ยมเยือน 2,660,420 คน ทำรายได้ให้จังหวัด 42,692.48 ล้านบาท โดยมีระยะเวลาพำนัเฉลี่ย 4.30 วัน ซึ่งค่าใช้จ่ายในหมวดค่าที่พักสูงเป็นอันดับหนึ่ง คิดคิดเป็น 35.01% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวแยกตามประเภทที่พักก็พบว่า 89.1 % ใช้บริการที่พักของโรงแรม บังกะโล รีสอร์ท เกสท์เฮาส์ ที่เหลือพักบ้านญาติ บ้านเพื่อน บ้านพักรับรอง และอื่นๆ (กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2542)

3. เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น เมื่อธุรกิจที่พักแรมเกิดขึ้นอย่างหลากหลายก็ทำให้เกิดการว่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เพราะในธุรกิจที่พักแรมหนึ่งๆ มีธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่นๆ ที่เปิดบริการอยู่ภายในที่พักแรมนั้นๆ อยู่หลายประเภท เช่น ภัตตาคาร ห้องอาหาร บาร์ บริการนำเที่ยว ร้านขายของที่ระลึก ร้านเสริมสวย และอื่นๆ

4. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ธุรกิจที่พักแรมมีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมสินค้าศิลปหัตถกรรมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในทางอ้อม เช่น การจัดงานเทศกาลต่างๆ เพื่อให้ลูกค้าได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานที่ที่ที่พักแรมนั้น ๆ หรือการจัดแสดงสินค้าศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติได้ทางหนึ่ง

การขยายตัวของจำนวนโรงแรมและห้องพัก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีการขยายตัวของห้องพักจากจำนวน 246,113 ห้องในปี 2537 เป็น 279,070 ห้องในปี 2541 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 13.39 แต่ในขณะเดียวกันจำนวนโรงแรมกลับลดลงจาก 4,850 แห่งในปี 2537 เป็น 4,439 แห่งในปี 2541 ลดลงในอัตราร้อยละ 8.47 ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าสถานที่พักแรมที่เป็นโรงแรมขนาดเล็ก ไม่ได้มาตรฐานไม่สามารถที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้ แต่ในขณะเดียวกันโรงแรมที่ได้มาตรฐานมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เป็นที่พึงพอใจของแขกผู้เข้าพักก็จะขยายห้องพักเพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุให้อัตราการเพิ่มของห้องพักสูงขึ้น ในขณะที่จำนวนแห่งของโรงแรมลดลง

เมื่อพิจารณาจากภูมิภาคพบว่าในปี 2541 กรุงเทพมหานครมีที่พักแรมมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีจำนวนห้องพัก 77,287 ห้อง ภาคใต้มีที่พักแรมมากเป็นอันดับที่สอง โดยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 63,006 ห้อง จังหวัดที่มีที่พักแรมมากที่สุดของภาคใต้คือจังหวัดภูเก็ต มีที่พักแรมจำนวน 316 แห่ง จำนวนห้องพัก 19,011 ห้อง (กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542) แต่ถึงแม้จะมีห้องพักมากเป็นอันดับหนึ่งของภาคใต้ก็ตาม ในช่วงฤดูท่องเที่ยวระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนเมษายนของปีถัดไป ยังไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ แนวโน้มการขยายตัวของห้องพักในจังหวัดภูเก็ตยังมีโอกาสขยายตัวในทางบวก เพียงแต่ปัจจุบันนี้นักลงทุนต่างรอดูสภาวะเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัว ซึ่งการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมโรงแรมคงไม่หยุดนิ่งสำหรับเมืองท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ต

การแบ่งระดับของโรงแรม

องค์ประกอบในการแบ่งระดับของโรงแรม

ระดับของโรงแรมขึ้นอยู่กับราคาห้องพักของโรงแรม โดยพิจารณาจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในโรงแรม ซึ่งสมาคมโรงแรมไทย (THA standard) ได้กำหนดองค์ประกอบไว้เป็น

มาตรฐานสำหรับการเป็นสมาชิกสามัญของสมาคม ฯ สรุปได้ดังนี้ (ปรีชา แดงโรจน์. 2530 : 215 - 222)

1. ห้องพัก ต้องมีไม่น้อยกว่า 100 ห้อง ในกรุงเทพฯ และไม่น้อยกว่า 50 ห้องนอกเขต กรุงเทพฯ มีห้องอาบน้ำในห้องพักทุกห้องและเนื้อที่รวมห้องอาบน้ำไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตรใน กรุงเทพฯ และไม่น้อยกว่า 16 ตารางเมตรนอกเขตกรุงเทพฯ ห้องอาบน้ำมีสุขภัณฑ์ครบ คุณภาพดี ตกแต่งทันสมัย มีน้ำร้อนน้ำเย็นตลอด 24 ชั่วโมงและมีจำนวนห้องน้ำสาธารณะที่พอเหมาะ

2. ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม มีคุณภาพดีและต้องเปลี่ยนทุกวัน

3. มีบริการต้อนรับ ขนย้ายสัมภาระ รับฝากของ ตู้নির্য และพนักงานส่วนหน้าพูดภาษาอังกฤษได้

1. มีห้องโถง (lobby) และบริเวณพักผ่อน (lounge) สัมพันธ์กับขนาดและชนิดของโรงแรม

2. มีร้านจำหน่ายหนังสือ ยา ของเบ็ดเตล็ด ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว ตัวแทนสายการบิน การสื่อสารอื่น ๆ

3. มีบริการซักรีด ซักแห้ง

4. มีระบบปรับอากาศ ห้องพักและพื้นที่ใช้ร่วมทั้งหมดของโรงแรมในกรุงเทพฯ ต้องมีระบบปรับอากาศ และห้องพักของโรงแรมนอกเขตกรุงเทพฯ ต้องมีระบบปรับอากาศ 75 %

5. มีลิฟต์โดยสารสำหรับโรงแรมที่สูงเกิน 3 ชั้น มีจำนวนพอเพียงและบริการตลอด 24 ชั่วโมง

6. ระบบแสงสว่างห้องพัก ห้องน้ำ ห้องสาธารณะ ทางเดิน ออกแบบสวยงามได้ความสว่างที่เหมาะสม

7. มีบริการสื่อสาร โทรศัพท์ภายใน ภายนอก ทางไกล สาธารณะ โทรเลขโทรพิมพ์ และ

8. มีห้องอาหาร คอฟฟี่ชอป บาร์ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก มีห้องครัวห้องเตรียมอาหาร สะอาด บำรุงรักษาอย่างดี ภาชนะเครื่องใช้ ถ้วยชาม ช้อนส้อม มีด จาน เครื่องแก้วต้องมีคุณภาพดี ไม่มีรอยร้าว ถ้าเป็นโลหะต้องขัดถูให้สะอาดเสมอ และมีบริการอาหารในห้องพัก

9. มีระบบไฟฟ้าสำรองที่จ่ายกระแสไฟฟ้าได้ทันทียามฉุกเฉิน และมีระบบไฟฟ้าฉุกเฉินส่วนใช้ร่วม เช่น ทางเดิน ห้องโถง บันได เป็นต้น

10. มีสัญญาณเตือนอัคคีภัย มีอุปกรณ์ป้องกันเพลิง และทางหนีไฟ

11. มีระบบบำบัดน้ำเสีย

12. มีการวางหลักเกณฑ์การประหยัดพลังงาน
13. มีสระว่ายน้ำ และบริการพิเศษอื่น ๆ เช่น สนามเทนนิส ห้องเสริมสุขภาพ เป็นต้น
14. มียามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง
15. มีการบำรุงรักษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของโรงแรมให้อยู่ในสภาพดี
16. มีลานจอดรถยนต์ที่เพียงพอตาม พรบ. โรงแรม
17. พนักงานสวมเครื่องแบบที่สะอาด

จะเห็นว่าองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานของสมาคมโรงแรมไทย ล้วนต้องการให้ผู้เข้าพักได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าก็เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานดังกล่าว และสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงแรมจะเป็นตัวกำหนดราคาห้องพักและเป็นตัวแบ่งระดับของโรงแรมออกเป็นโรงแรมชั้น ประหยัด ชั้นสอง ชั้น สามหรือชั้นเยี่ยม

ระดับของโรงแรม

องค์การท่องเที่ยวโลก (WTO) ได้แบ่งระดับของโรงแรมตามราคา (price) ซึ่งปัจจุบันจะเป็นตัวบอกถึงความหรูหราและสิ่งอำนวยความสะดวก (facillities) ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งระดับของโรงแรมตามราคาไว้สอดคล้องกับองค์การท่องเที่ยวโลกดังนี้

1. โรงแรมระดับ 5 ดาว หรือชั้นเยี่ยม (deluxe) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ตั้งแต่ 2,500 บาท ขึ้นไป
2. โรงแรมระดับ 4 ดาว หรือชั้นหนึ่ง (first class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ระหว่าง 1,500 – 2,499 บาท
3. โรงแรมระดับ 3 ดาว หรือชั้นสอง (second class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ระหว่าง 1,000 – 1,499 บาท
4. โรงแรมระดับ 2 ดาว หรือชั้นสาม (third class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ระหว่าง 500 – 999 บาท
5. โรงแรมระดับ 1 ดาว หรือชั้นประหยัด (economic class) ราคาห้องพักเดี่ยวต่อ 1 วัน ไม่เกิน 500 บาท

จากองค์ประกอบต่าง ๆ ในการแบ่งระดับโรงแรมตามราคารวมทั้งแนวความคิดของ

ผู้วิจัยเอง กล่าวได้ว่า โรงแรมที่มีระดับต่างกันจะต้องการช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ที่มีสมรรถภาพต่างกัน ซึ่งจะทำให้สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ต่างกัน งานวิจัยที่สอดคล้องกับแนวความคิดนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

การบริหารและการจัดการโรงแรม

โครงสร้างของโรงแรม

โรงแรมมีหลายรูปแบบ หลากประเภทต่างกันไป ไม่เฉพาะในเรื่องของขนาด ชนิดของผู้ที่เข้าพัก จุดประสงค์ของเจ้าของกิจการ ลักษณะการบริหารงาน ทำเลที่ตั้ง ฯลฯ ดังนั้นโครงสร้างองค์การของโรงแรมจึงแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการพิจารณาในเรื่องของเส้นทางการบังคับบัญชา ชื่อตำแหน่งของทีมงานบริหารของโรงแรมในแต่ละโรงแรม รวมไปถึงจำนวนพนักงานที่ต้องการ แต่อย่างไรก็ตามทุกโรงแรมต้องมีโครงสร้างแผนผังขององค์การ โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้จัดการใหญ่ หรือผู้จัดการทั่วไป (the general manager) แต่ทว่าโรงแรมใหญ่หรือโรงแรมที่มีรูปแบบของคณะกรรมการก็เรียกว่า กรรมการผู้จัดการ (managing director) และมีแผนกอื่นๆ อยู่ในความควบคุมดูแลอีก 7 แผนกดังนี้ (นิศา ชัชกุล. 2540 : 35 -37 ; อ้างจาก Foster .1993 : 67)

1. แผนกห้องพัก (room division) บางโรงแรมที่เป็นโรงแรมใหญ่จะมีผู้จัดการแผนกห้องพัก(room division manager) แต่จะแยกออกเป็น 2 แผนกย่อย คือ แผนกส่วนหน้าห้องพัก (front office) และแผนกแม่บ้าน (house keeping) และบางโรงแรมให้ฝ่ายช่างอยู่ในความควบคุมดูแลของแผนกแม่บ้านบางโรงแรมที่เป็น โรงแรมขนาดกลางหรือขนาดเล็ก จะไม่มีแผนกห้องพัก (room division) นั่นคือ แผนกส่วนหน้าและแผนกแม่บ้าน จะเป็นอิสระต่อกัน และหัวหน้าแผนกอยู่ในความบังคับบัญชาของ ผู้จัดการใหญ่
2. แผนกอาหารและเครื่องดื่ม (food & beverage) เป็นแผนกที่ควบคุมดูแลด้านอาหารและเครื่องดื่มทุกๆ ส่วนที่มีบริการในโรงแรม เช่น ห้องอาหาร บาร์ ห้องจัดเลี้ยง
3. แผนกบัญชี (accounting) เป็นแผนกที่ควบคุมดูแลในด้านการรับและเบิกจ่ายเงินของโรงแรมทั้งหมด และจะเป็นแผนกที่มีพนักงานไปดูแลปฏิบัติงานในแผนกส่วนหน้าของโรงแรมที่เรียกว่า พนักงานเก็บเงินส่วนหน้า และปฏิบัติงานในแผนกอาหารและเครื่องดื่ม หน้าที่ความรับผิดชอบหลักของแผนกนี้คือการควบคุมการเงิน การจ่ายเงินเดือน การติดต่อกับการเงินกับบริษัททัวرنำเที่ยว กับธนาคารหรือแหล่งเงินกู้ต่างๆ
4. แผนกบุคคลและฝึกอบรม (personnel) เป็นแผนกที่สำคัญแผนกหนึ่งในการบริหารงานปัจจุบันเพราะเป็นแผนกที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการ โรงแรม แผนกนี้ดูแล

แล้รับผิดชอบในเรื่องการรับคนเข้าทำงาน การฝึกอบรมพนักงาน การว่ากล่าวตักเตือนพนักงานที่ผิดระเบียบข้อบังคับ และอื่นๆ

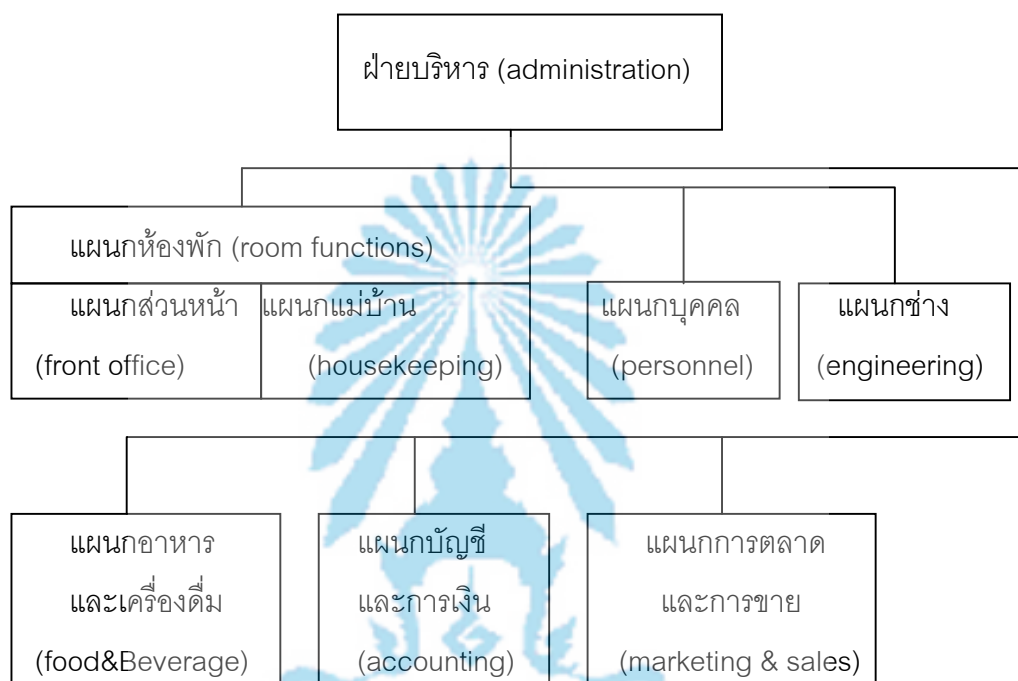
5. แผนกช่าง (engineering) เป็นแผนกที่ควบคุมดูแลด้านการตกแต่ง ซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ของโรงแรม เช่น ช่างแอร์ ช่างไม้ ช่างไฟฟ้า

6. แผนกขายและการตลาด (sales and marketing) แผนกนี้มีความสำคัญมากสำหรับการดำเนินกิจการโรงแรมในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง ดังนั้นแผนกนี้จึงเป็นแผนกที่ต้องหาตลาดลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการและประสานงานกับแผนกอื่นๆ ในโรงแรม

7. แผนกอื่นๆ เช่น แผนกประชาสัมพันธ์ (public relation) บางแห่งจะรวมแผนกประชาสัมพันธ์อยู่ในแผนกการขายและการตลาด แผนกศูนย์วิจัยและข้อมูล (information system & researches development) แผนกจัดเลี้ยง (banquet) ที่แยกออกมาต่างหากสำหรับโรงแรมที่เน้นในเรื่องของการขายห้องจัดเลี้ยงห้องประชุม และยังมีบางโรงแรมที่มีฝ่ายจัดซื้อ (purchasing) แยกออกมาเป็นอีกแผนกหนึ่งจากแผนกบัญชี

ฉะนั้นในการจัดรูปแบบโครงสร้างขององค์การในแต่ละโรงแรมนั้น จึงอาจแตกต่างกัน เพราะรูปแบบการแบ่งแผนกต่างๆ ออกเป็นกี่แผนกมากน้อยขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์การนั้น เงินทุนค่าใช้จ่ายของเจ้าของกิจการ ชนิดและประเภทของโรงแรมและการบริการที่มีให้แก่แขกผู้มาพัก และอื่นๆ ที่เป็นตัวแปร โรงแรมขนาดใหญ่โดยทั่วไปแบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ ได้ตามแผนภูมิ 1 (นิศา ชัชกุล. อ้างจาก Renner 1993 : 5)

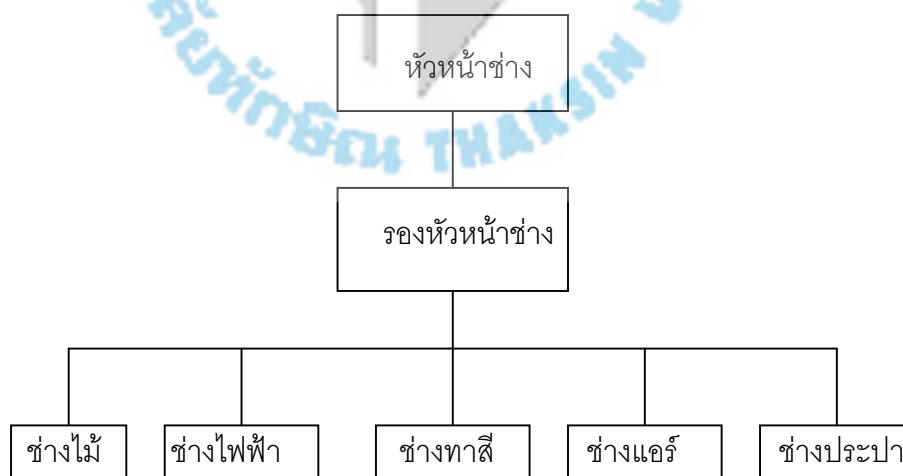
แผนภูมิ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของโรงแรมขนาดใหญ่

การบริหารงานของแผนกช่าง

แผนกช่างเป็นแผนกหนึ่งที่มีความสำคัญของโรงแรม ในการบริหารงานของแผนกช่าง
แสดงได้ดังแผนภูมิ 2

แผนภูมิ 2 แสดงโครงสร้างการปฏิบัติงานของแผนกช่าง

จากแผนภูมิ 2 ซึ่งแสดงโครงสร้างการบริหารงานของแผนกช่างโดยมีหัวหน้าช่างเป็นผู้บริหารสูงสุด หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายมีดังนี้

หน้าที่หัวหน้าฝ่ายช่าง (chief engineer)

มีหัวหน้าฝ่ายช่างมีผู้บังคับบัญชาคือผู้จัดการทั่วไป โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการงานในฝ่ายช่างและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานช่างทั้งหมด ซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับแผนกต่าง ๆ ในโรงแรมได้แก่ หัวหน้าทุกแผนกทุกแผนก เช่น แผนกห้องพัก แผนกซักกรีด แผนกบัญชี แผนกจัดซื้อ เป็นต้น หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าช่างแบ่งได้ดังนี้

1. รับผิดชอบการซ่อมการบำรุงรักษา เพื่อป้องกันความเสียหาย ควบคุมการทำงานของแผนกต่างๆ (shops) ในฝ่าย เช่น หน่วยงานช่างทาสี หน่วยงานช่างไม้ ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างปูน ช่างเฟอร์นิเจอร์
2. แนะนำและให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหารถึงประสิทธิภาพการใช้ ความร้อน ความสว่าง และกำลังงาน (power) เสนอแนะแผนงานและวิธีการในการซ่อมบำรุงรักษาอย่างถูกต้อง
3. เสนอแนะการเปลี่ยนแปลงหรือการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือให้สูงขึ้น ทดสอบผลงานและอุปกรณ์ที่ได้มาใหม่และกำลังใช้อยู่ ทั้งนี้เพื่อตัดแปลงแก้ไข หรือใช้ประโยชน์ให้เหมาะสม
4. ทำงานอย่างใกล้ชิดกับฝ่ายบริหาร ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและบัญชี ผู้จัดการแผนกจัดซื้อ โดยพิจารณาการซื้ออุปกรณ์ใหม่ ใช้แทนของเก่า
5. พิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายสำหรับการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์
6. ประสานงานกับแผนกซักกรีด แผนกแม่บ้าน และแผนกอื่นๆ
7. เดินตรวจงานตลอดจนสภาพอาคารและอุปกรณ์ต่างๆ ภายในโรงแรม
8. ปรึกษารื้อกับฝ่ายบริหารสำหรับการจัดประชุมหรืองานแสดงต่างๆ ในการให้บริการ เช่น การใช้พลังงาน การใช้ไฟฟ้า
9. จัดระบบการบันทึกรายงานการปฏิบัติงานของพนักงานควบคุมพัสดุ ขั้นตอนการสั่งงาน และการรับผิดชอบ ตลอดจนควบคุมเรื่องค่าใช้จ่าย ค่าจ้างเงินเดือนอย่างใกล้ชิด

ฝ่ายช่างบำรุงรักษา (maintenance engineer)

ช่างซ่อมบำรุงรักษา (maintenance engineer) มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแล รับผิดชอบในการซ่อมแซมบำรุงรักษาโรงแรมและอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งมีการจัดบันทึกการซ่อม

1. ช่างไฟฟ้าและช่างแอร์ (electrician and technician aircondition) มีหน้าที่ความรับ

ผิวดูดุแล รับผิวดชอบในการควบคุมการใช้งานซ่อมแซมบำรุงรักษาอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้าทั้งหมดในโรงแรม ได้แก่ ระบบปรับอากาศ แสงสว่าง ระบบเสียง หม้อไอน้ำ อุปกรณ์เกี่ยวกับระบบชักรีด ระบบควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์

2. ช่างประปา (plumber) มีหน้าที่ความรับผิดชอบดูแล รับผิวดชอบในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอุปกรณ์เกี่ยวกับการจ่ายน้ำทั้งหมด

3. ช่างทาสี (painter) มีหน้าที่ความรับผิดชอบดูแล รับผิวดชอบในการซ่อมแซม ตกแต่งและบำรุงรักษาเครื่องใช้ในโรงแรมให้สวยงาม

4. ช่างไม้ (carpenter) มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลซ่อมบำรุงรักษาเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์เฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์ที่เป็นไม้ทุกชนิด

จากโครงสร้างและหน้าที่ของงานช่างในโรงแรม สรุปได้ว่า ช่างไฟฟ้าก็เป็นส่วนหนึ่งของช่างในโรงแรมที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงแรม ยิ่งในปัจจุบันโรงแรมขนาดใหญ่ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกแก่แขกและพนักงานมากขึ้น และเทคโนโลยีส่วนใหญ่แล้วเกี่ยวข้องกับไฟฟ้าแทบทั้งสิ้น ดังนั้นช่างไฟฟ้าที่ปฏิบัติงานเป็นช่างเทคนิคในโรงแรมหรือที่เรียกว่าช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพที่สอดคล้องกับสถานประกอบการโรงแรม

ความหมายของสมรรถภาพ

จากการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถภาพไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 785) ให้ความหมายว่าสมรรถภาพคือความสามารถ ซึ่งเฉลียว บุญภักดี (2531 : 244) กล่าวว่าว่า สมรรถภาพหมายถึงความสามารถของบุคคลเมื่อต้องเทียบกับภาระงานอย่างหนึ่งที่ต้องทำในอาชีพของเขา อุทิศ ศรีประเสริฐ (2537 : 12) ได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกันว่า สมรรถภาพหมายถึง สมรรถภาพในด้านความรู้ ความสามารถ บุคลากรแต่ละสาขาจำเป็นต้องมีเพื่อสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรัตน์ สงวนพงษ์ (2538 : 12) กล่าวว่าสมรรถภาพคือความสามารถของผู้ประกอบอาชีพในการทำงานหรือการปฏิบัติที่นำไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีวิตของผู้คนได้ ส่วนเสนอ จันทรพิชัย (2541 : 34) สรุปว่า สมรรถภาพคือ ทักษะหรือความสามารถของบุคคลที่จะดำเนินการ ปฏิบัติ ให้ภารกิจที่รับผิดชอบบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ กู๊ด (Good, 1973 : 121) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สมรรถภาพ หมายถึง ทักษะ มโนภาพ เจตคติที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทุกชนิด การนำเอาวิธีการและความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์

การที่ปฏิบัติจริง ๆ และสูงสุด (อรุณสก กลิ่นศรีสุข.2540 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Houston, 1967 : 32) กล่าวว่า สมรรถภาพ หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานต่ำสุดที่แสดงระดับพื้นฐานของคุณค่าที่จะแสดงออก และคุณสมบัติที่ให้ขอบเขตของการปฏิบัติงาน

จากความหมายของสมรรถภาพดังกล่าวสรุปได้ว่า สมรรถภาพ คือ ความสามารถทางความรู้ ทักษะและเจตคติของบุคคลในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างที่บุคคลนั้นต้องทำ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งสมรรถภาพออกเป็นสองด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และสมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัว

สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ

สมรรถภาพด้านความรู้หรือด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ตามแนวความคิดของบลูม เป็นความสามารถทางสติปัญญา (ภัทรา นิคมานนท์. 2538 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Bloom) ส่วนสมรรถภาพด้านทักษะ (psycho – motor domain) นั้นเป็นความสามารถในเชิงปฏิบัติการ และกูด (Good .1973 : 84) ให้ความหมายว่า สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพหรืองานที่ทำซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางวิชาการหรือความสามารถทางด้านการปฏิบัติ ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพของนักเรียนนักศึกษา ทางด้านอาชีวศึกษาว่า ในด้านความรู้ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีวิจารณ์ญาณ มีความสามารถที่จะเลือกสื่อที่มีคุณภาพได้ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รู้ที่จะศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต สามารถปรับปรุงวิถีชีวิต และการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและรู้จัก เลือกสรรสิ่งที่เหมาะสม รู้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจได้ดี รู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน ทั้งที่จำเป็นต่องานและการศึกษาต่อ รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรวดเร็ว มีความสามารถในการจัดการ รู้จักตนเอง ประเทศของตนเอง ประเทศเพื่อนบ้าน รู้เท่าทันโลก รู้และมีความสามารถที่จะทำให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข ครอบครองอบอุ่น ชุมชน เข้มแข็ง สังคมสันติ และช่วยให้สิ่งแวดล้อมยั่งยืน รู้จริงในพุทธปรัชญา และปรัชญาในศาสนาที่ตนนับถือ จนสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ยึดติดกับรูปแบบหรือคำตอบใดคำตอบเดียวโดยเชื่อข้อมูล ข่าวสารและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ส่วนด้านทักษะทางวิชาชีพจะต้อง มีทักษะเพียงพอที่จะประกอบอาชีพเฉพาะทาง และมีทักษะพื้นฐานเพียงพอที่จะปรับเปลี่ยนเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป มีนิสัยในการทำงานที่ดี สามารถประกอบสัมมาชีพได้อย่างมี ประสิทธิภาพทั้งการเป็นลูกจ้างและการประกอบ

อาชีพอิสระสามารถพัฒนาสัมมาชีพจนสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ สามารถพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น เพื่อเป็นการลดช่องว่างของรายได้ระหว่างคนในเมือง และชนบทและช่วยให้คนไม่ทิ้งถิ่น (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 6 – 8)

นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพของช่างเทคนิคไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 และเมื่อพิจารณาในส่วนของสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ผู้ที่จะจบการศึกษาจะต้องมีสมรรถภาพทางวิชาชีพและทักษะเฉพาะสาขางานงาน ซึ่งพิจารณาตามรายวิชาในหมวดวิชาชีพเลือกตามสาขางานและวิชาชีพเฉพาะดังนี้ ด้านการสุขาภิบาลในอาคารขนาดใหญ่ ต้องรู้หน้าที่วิธีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ระบบส่งจ่ายน้ำดับเพลิง ระบบทำน้ำร้อน และเครื่องสุขภัณฑ์ในตัวอาคารขนาดใหญ่ วิธีการกำจัดน้ำเสียและมลพิษ ด้านระบบไฟฟ้าในอาคารขนาดใหญ่ ต้องมีความเข้าใจระบบการส่งจ่ายไฟฟ้า แผนควบคุมการส่งจ่ายไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินและเตือนภัย การติดตั้งล่อฟ้าอาคาร วิธีการประหยัดพลังงานไฟฟ้า การบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ในอาคารขนาดใหญ่ ด้านการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ประจำอาคาร ต้องรู้หลักการทำงาน ส่วนประกอบ โครงสร้างของเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ ประจำอาคาร เช่น หม้อไอน้ำ เครื่องล้างจาน เครื่องซักผ้า วิเคราะห์เหตุและจุดบกพร่อง ตรวจแก้ไขจุดบกพร่องและซ่อมบำรุงรักษา ด้านปฏิบัติงานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ต้องมีความรู้และทักษะในการวางแผน วิเคราะห์แก้ปัญหา ควบคุมคุณภาพระบบไฟฟ้าในอาคารขนาดใหญ่ ควบคุมคุณภาพงานการสื่อสารและระบบเตือนภัย ควบคุมคุณภาพงานการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ไฟฟ้าประจำอาคาร ด้านการปรับอากาศอุตสาหกรรม ต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการปรับสภาวะอากาศ การคำนวณโหลดความร้อนและการใช้แผนภูมิไชโครเมติก โครงสร้างส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่และวิธีการควบคุมทางกลและทางไฟฟ้า มีทักษะในการคำนวณ ติดตั้งและตรวจสอบบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศอุตสาหกรรม คู่มือเทอร์โมเวอร์ ระบบจ่ายลม และดำเนินงานติดตั้งไฟฟ้า ต้องรู้จักชนิดของเครื่องมือ ลักษณะการติดตั้ง ส่วนประกอบของตู้สวิตช์บอร์ดที่ใช้ในอาคารขนาดใหญ่และงานอุตสาหกรรม การหาขนาดของบัสบาร์ ท่อและทางเดินสาย การติดตั้งอุปกรณ์จับยึดและอุปกรณ์เดินสายแบบต่าง ๆ มีทักษะในการปฏิบัติการติดตั้งและเดินสายไฟฟ้าในอาคารขนาดใหญ่ด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบต่าง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2540)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540

สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ และตามข้อกำหนดของกรมอาชีวศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ตามที่ได้กล่าวในรายละเอียดมาแล้ว

สมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัว

สมรรถภาพด้านอื่น ๆ ที่ช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่พึงจะมีนอกเหนือจากความรู้และทักษะทางวิชาชีพในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า สมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบลูมที่กล่าวถึงองค์ประกอบด้านจิตพิสัยว่า สมรรถภาพด้านจิตพิสัย (affective domain) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และคุณธรรมของบุคคลนั้น จิตพิสัยตามแนวคิดดังกล่าวรวมถึงกิจนิสัย การสร้างลักษณะนิสัยทั้งลักษณะนิสัยชั่วคราวและลักษณะนิสัยถาวร (ภัทรา นิคมานนท์. 2538 : 50 ; อ้างอิงมาจาก Bloom) และกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ไว้ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ว่าต้องเป็นผู้ที่มีความสงบสุข รู้จักพักผ่อนและสันทนาการในทางที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภาคภูมิใจในตนเอง มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เข้าใจคนอื่น ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำงานเป็นทีมได้ เชื้อเพื่อเผ่าแผ่ รักและเข้าใจในความสำคัญของสิ่งแวดล้อม รู้จักคิดแบบรวมส่วน ไม่คิดถึงแต่ตนเองและประโยชน์ของพวกตน มีสุนทรีย์ สำนึกในความเป็นไทย ภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย ค่านิยมไทย เข้าใจและสำนึกในการเป็นประชากรโลก มีจิตใจที่สูงส่งยาก เห็นคุณค่าและภูมิใจในงานสุจริต รวมทั้งภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่จะศึกษา ยึดพุทธปรัชญาและปรัชญาในศาสนาที่ตนนับถือเป็นหลักในการดำรงชีวิต (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 6 – 8)

นอกจากนี้กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดจิตพิสัยที่พึงประสงค์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคสาขาไฟฟ้ากำลังทั้ง 5 สาขางาน รวมทั้งสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องเป็นผู้มีจรรยาบรรณ คุณธรรม ความอดทน ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพช่างไฟฟ้า และมีความขยันหมั่นเพียรในการค้นคว้า พัฒนาตนเองและสังคม (กรมอาชีวศึกษา. 2540) ซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางวุฒิพงศ์ (ประยูร ศรีประสาธน์และคนอื่น ๆ . 2535 : 17-18 ; อ้างอิงมาจาก วิเวก ปางวุฒิพงศ์. 2525) อดีตอธิบดีกรมอาชีวศึกษาที่ระบุถึงคุณลักษณะของนักเรียน นักศึกษากกรมอาชีวศึกษาในด้านกิจนิสัยที่พึงประสงค์ว่า ต้องมีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทั้งในแง่ของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีวินัยและนิสัยใจคอที่ดี นอกจากนี้สุชาญ โกสิน (2530 : 58 - 61) ได้ให้แนวคิดในการทำงานของ

ลูกจ้างว่า นอกจากตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาแล้วยังต้องมีหน้าที่ต่อองค์กร ในการทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยไม่จำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบควบคุมกันจนเกินไป มีความขยัน ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ สุจริต และอดทน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด สนองตอบนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ ด้วยความเข้าใจและให้ความร่วมมือด้วยดี ยึดหลักสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ช่วยลดความสิ้นเปลืองและความสูญเปล่ามีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ยึดหลักการและเหตุผลเป็นที่ตั้ง มีระเบียบวินัยที่ดี รู้จักสายงานและระบบการบังคับบัญชาตามลำดับ ปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์การ ไม่นำความเสื่อมเสียใด ๆ มาสู่องค์กร ส่วนสมนึก สิงห์แพทย์ (2521 : 6 – 25) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานในโรงแรมว่าควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ คือ คุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดี โสัดสัมผัสดี การปรากฏตัวดี รูปร่าง เป็นปกติ ท่าทางดี แขน นิ้วแข็งแรง คล่องแคล่ว ความสูง และน้ำหนักปานกลาง คุณลักษณะทางการศึกษา ระดับสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ได้แก่ ความฉลาดและไหวพริบ หมั่นขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศ สนใจงานที่ได้รับมอบหมาย รักวิชาชีพในโรงแรม และ คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ สีน้าดี มีความสามารถเรียบร้อย มีความทรงจำดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทนต่อเหตุการณ์และบุคคล มีความซื่อสัตย์ การปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 สาขาช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ และจากแนวคิด ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ข้างต้น ซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม มนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ทัศนคติต่อวิชาชีพและองค์การ

ความสัมพันธ์ของสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์

สมรรถภาพที่เป็นจริงนั้น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันไว้หลายทัศนะเช่น สรวงศรี วิรัชชัย (2527: 23 - 24) ให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทซึ่งสอดคล้องกับสมรรถภาพสรุปได้ว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงเป็นพฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น และวังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ (2521 : 14) กล่าวว่า บทบาทเป็นจริงซึ่งในที่นี้หมายถึงสมรรถภาพที่

เป็นจริง เป็นพฤติกรรมที่บุคคลกระทำจริง ๆ ในการตอบสนองข้อกำหนดต่าง ๆ ในตำแหน่งที่เขา กำลังครอบครองอยู่ ปกติจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือแบบแผนในการปฏิบัติ ส่วนมิด (อำพิง เพชรศิริ. 2538 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Mead. 1956 : 273) อธิบายถึงองค์ประกอบที่ปฏิบัติจริงหรือสมรรถภาพที่เป็นจริงว่า ประกอบด้วยการรู้จักตนเอง การแสดงพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเหมาะกับการส่งเสริมฐานะตนเอง ภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นซึ่งใช้เป็นแบบอย่าง เพื่อให้การกระทำเป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ มีการประเมินผลโดยตนเองและบุคคลอื่น

ส่วนสมรรถภาพที่พึงประสงค์นั้นก็มิ้นักวิชาการได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันไว้หลายทัศนะเช่นกันดังนี้

โสภา ชูพิกุลชัย (2515 : 129) กล่าวว่า ทุกตำแหน่งหรือทุกชั้นจะถูกสมาชิกในชุมชนคาดหวังไว้ระดับหนึ่งว่าคนที่อยู่ในตำแหน่งนั้นควรทำอะไร มีพฤติกรรมอย่างไร ซึ่งสัมพันธ์กับทัศนะของอรรถพรณ สมานทรัพย์ (2530 : 18) ที่กล่าวว่าบทบาทที่คาดหวังเป็นการคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น ทั้งโดยบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเองและบุคคลอื่นที่มองผู้ดำรงตำแหน่งอาจจะตรงกับความคาดหวังขององค์การหรือไม่ก็ได้ กล่าวได้ว่าเช่นเดียวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ที่บุคคลต้องคาดหวังในการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลอื่น ส่วนเครซ ครัชฟิลด์และบอลลาดี (อำพิง เพชรศิริ. 2538 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Kretch Crutchfield and Ballachy. 1962 : 338) ให้ทัศนะสรุปได้ว่า สมรรถภาพที่พึงประสงค์เป็นแบบแผนของความ ต้องการ ความเชื่อ ความรู้สึก ทัศนคติ ค่านิยม และการกระทำที่สมาชิกของชุมชนคาดหวังว่าควรจะเป็นไปตามลักษณะของชนิดและตำแหน่งที่มีอยู่ ส่วนเกทเซลส์และคนอื่น ๆ (อำพิง เพชรศิริ. 2538 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Getzels and other. 1968 : 77) ได้ให้ความเห็นว่าความคาดหวังต่อบทบาทที่คาดหวังไว้ย่อมแตกต่างกันไป เพราะคนเรามีความคิดและความต้องการแตกต่างกันออกไป ในระบบสังคมทุกชนิดพฤติกรรมทางสังคมของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากความคาดหวังของบุคคลหรือองค์การ เรียกว่า ฝ่ายสถาบันมิติและความต้องการส่วนตัวเอง ซึ่งเรียกว่าฝ่ายบุคคลมิติ

จากความหมายและแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังรวม ทั้งสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ สรุปได้ว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงเป็นความสามารถที่ได้ปฏิบัติหรือกระทำจริงตามตำแหน่งหน้าที่ที่ตนดำรงอยู่ ซึ่งแตกต่างกันตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ในขณะที่บุคคลในองค์การก็ย่อมคาดหวังกับความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทของตำแหน่งนั้นด้วย ซึ่งเรียกว่าเป็นสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานข้อหนึ่งว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมมีความแตกต่างกัน ซึ่งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความคิดนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของช่างเทคนิค

อุทิต ศรีประเสริฐ (2537 : 53 - 54) ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเทคโนโลยีการผลิต ตามความต้องการของสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมงานโลหะ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความเห็นสอดคล้องกันที่ต้องการให้นักเทคโนโลยีการผลิตมีสมรรถภาพทางวิชาชีพ ด้านความรู้ ความสามารถสำหรับปฏิบัติงานในระดับมาก และมีความเห็นสอดคล้องกันที่ต้องการให้นักเทคโนโลยีมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แปดด้าน ในระดับมาก คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความขยันอดทน ความเป็นผู้ใหญ่เฉลียวฉลาด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมีบุคลิกดี

อรุณสก กลิ่นศรีสุข (2540 : 53 - 56) ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพด้านความรู้และทักษะสถานประกอบการต้องการในระดับมาก ส่วนความต้องการสมรรถภาพด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต้องการในระดับมาก เช่นเดียวกัน ได้แก่ องค์ประกอบด้าน ทักษะต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์

รัตน์ สงวนพงษ์ (2538 : 50 - 51) ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพช่างประกอบผลิตภัณฑ์ตามทักษะของผู้บริหารสถานประกอบการ พบว่าทักษะของผู้บริหารที่มีต่อสมรรถภาพด้านความรู้ และทักษะต้องการในระดับมาก และมีความต้องการสมรรถภาพเชิงทักษะมากกว่าความรู้

เสนอ จันทรพิชัย (2541 : 75) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูฝึกในสถานประกอบการศูนย์รถยนต์ที่มีต่อสมรรถภาพด้านการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต พบว่าความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานด้านทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านกิจนิสัยในการทำงานและด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง

สำรวย เพ็งอ้น (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของช่างเทคนิคบริการซ่อมเครื่องยนต์เบนซิน ระบบฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ตามทักษะของสถานประกอบการ : กรณีอุตสาหกรรมบริการ พบว่า สถานประกอบการต้องการสมรรถภาพ ด้านความรู้ความสามารถในระดับมากเช่นเดียวกันกับด้านกิจนิสัยที่พึงประสงค์

พรทิพย์ โพธิ์จาด (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพที่ปฏิบัติงานจริง และสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของพนักงานฝ่ายบริการอาหารตามความต้องการของโรงแรมชั้นนำ

ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถภาพการปฏิบัติงานจริงของพนักงานฝ่ายอาหารมีความรู้ และทักษะอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับทักษะทางภาษาไทย ส่วนทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ ปานกลาง ทักษะภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับน้อย ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บุคลิก ภาพ การแต่งกาย อยู่ในระดับสูง

ณรงค์ ชาตศรีสัมพันธ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพช่างเทคนิค ด้านแบบหล่อตามความต้องการของสถานประกอบการผลิตเหล็กหล่อเพื่ออุตสาหกรรม ผลการ วิจัยพบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการด้านความรู้ และทักษะอยู่ในระดับมาก สมรรถภาพด้านกิจนิสัยที่พึงประสงค์ก็ต้องการในระดับมากเช่นเดียว กัน โดยรายการที่ต้องการมากเป็นอันดับหนึ่งคือการเพิ่มพูนความรู้ในอาชีพ รองลงมาเป็นความ ซื่อตรงต่อหน้าที่ และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการทางด้านความรู้ ทักษะ และกิจนิสัยที่พึง ประสงค์ พบว่า กิจนิสัยที่พึงประสงค์เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานประกอบการต้องการเป็นอันดับแรก ความรู้เป็นอันดับรอง และทักษะเป็นอันดับสุดท้าย

ภัทระ พันธ์อำพล (2534 : 74 - 75) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางวิชาชีพของ วิศวกรซ่อมบำรุงโรงงานตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพของวิศวกรซ่อมบำรุงโรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการมีสาม ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้แก่ ความขยัน อดทน ความยึดมั่น ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้และด้านทักษะ

เฉลิมศักดิ์ นามเที่ยงใต้ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการตลาดแรงงาน ช่างก่อสร้างของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการความซื่อสัตย์จากช่างก่อสร้างในระดับมากที่สุด ต้องการความรู้ความสามารถ ความ รับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์ทางอาชีพ และการแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าในระดับมาก

งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์

มาณพ ภาษิตวิไลธรรม (2526 : 39 - 40) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่คาดหวังและที่ เป็นจริงในการให้การอบรมครูประจำการของอาจารย์วิทยาลัยครู พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

พฤติกรรมที่เป็นจริงในการให้การอบรมครูประจำการของอาจารย์วิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่คาดหวังอยู่ในเกณฑ์มาก

อำพิง เพชรศิริ (2538 : 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง ตามทัศนะของนักศึกษาทางไกลระดับประถมศึกษาที่มีต่อครูประจำกลุ่มทางไกล ในเขตการศึกษา 12 พบว่า บทบาทที่เป็นจริงของครูประจำกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมากเกือบทุกด้าน ส่วนบทบาทที่คาดหวัง นักศึกษาคาดหวังต่อบทบาทของครูประจำกลุ่มในเกณฑ์สูงทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

สุพล อิศโรสกุล (2537 : 56 – 57) ทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัตินักวิชาชีพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์นั่ง พบว่าผู้บริหารโรงงานมีความต้องการช่างฝีมือที่มีคุณธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัยในระดับสูง เพราะการจะสามารถเชื่อมโยงไปถึงการมีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อคุณภาพ แต่ต้องการช่างฝีมือที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพในระดับปานกลาง เนื่องจากความรู้สามารถฝึกฝนต่อไปได้ และจากการเปรียบเทียบคุณสมบัติของช่างฝีมือที่ผู้บริหารโรงงานต้องการกับคุณสมบัติของช่างฝีมือที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปว.ช. ที่มีอยู่ในโรงงาน พบว่า ช่างฝีมือที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปว.ช. ที่มีอยู่ในโรงงานมีระดับคุณสมบัติต่ำกว่าระดับที่ผู้บริหารโรงงานต้องการ

สุพาดา อินทรนุกูล (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างปี 2525 – 2529 พบว่า คุณสมบัติด้านความสามารถ และสติปัญญาในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการ เป็นสิ่งที่ต้องการมากที่สุด แต่คุณสมบัติด้านนี้ของพนักงานปฏิบัติการยังไม่อยู่ในระดับมาตรฐานที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ต้องการ

จากเอกสารเกี่ยวกับสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคคลมักคาดหวังสูงที่จะให้ผู้อื่นแสดงพฤติกรรม ความสามารถ ในตำแหน่งที่ดำรงอยู่และในขณะที่เดียวกันผู้ที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ๆ จะไม่สามารถกระทำได้ตามที่บุคคลอื่นประสงค์ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า ระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตมีระดับต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ในทุกระดับโรงแรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของสมรรถภาพและขนาดองค์กร

มังกร หริรักษ์ (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ต้องการ พบว่าสถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะห้าด้านตรงกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านความผูกพัน

ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพผลการเปรียบเทียบพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์และความมีวินัยในตัวเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติส่วนด้านความรับผิดชอบและด้านความผูกพันที่ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิฑูร กิจเครือ (2539:50) ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของช่างเทคนิคสาขาไฟฟ้ากำลัง ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่าสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความต้องการเกี่ยวกับมีสมรรถภาพของช่างเทคนิคสาขาไฟฟ้ากำลังแตกต่างกัน

จงดี พุกษารักษ์ (2541:62) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาด้านคุณลักษณะการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คณะวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี ตามความต้องการของสถานประกอบการ พบว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงแรมต่างระดับกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านการฝึกงานของนักศึกษาแตกต่างกัน

จากองค์ประกอบในการแบ่งระดับโรงแรมและงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การที่มีขนาดต่างกันส่วนใหญ่มีทัศนคติและความต้องการแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในโรงแรมระดับต่างกัน มีความแตกต่างกัน และอีกข้อหนึ่งว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในโรงแรมระดับต่างกัน มีความแตกต่างกัน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยที่กล่าวมา กล่าวได้ว่าสมรรถภาพของช่างเทคนิคและแรงงานทางด้านอุตสาหกรรมนั้นมีความสัมพันธ์กับการจัดการศึกษาและสถานประกอบการ นั่นคือถ้าระบบการศึกษาหรือสถานศึกษาสามารถผลิตช่างเทคนิคได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการแล้ว การสูญเสียต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็ย่อมน้อยลง เช่น ลดความสูญเสียในการพัฒนาบุคลากร ลดความสูญเสียทางการศึกษา ลดต้นทุนต่าง ๆ ของสถานประกอบการ ในปัจจุบันสถานศึกษาต่าง ๆ ส่งักดกรมอาชีวศึกษาพยายามจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนดโดยส่วนกลางคือกรมอาชีวศึกษา แต่สภาพปัญหา ความต้องการ และเศรษฐกิจของแต่ละท้องถิ่นที่ต่างกัน ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต จะช่วยให้วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ตได้มีโอกาสในการรับทราบทัศนะของผู้ประกอบการที่มีต่อช่างเทคนิคที่ผลิตออกไปซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะได้ผลิตช่างเทคนิคให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการโรงแรมและอาคารขนาดใหญ่ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการจัดกระทำข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายช่างซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่ายช่างหรือหัวหน้าช่างของโรงแรมในระดับ 3 - 5 ดาว ซึ่งปี 2541 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้สำรวจจำนวนแห่งของโรงแรม พบว่ามีจำนวนโรงแรมระดับ 1 - 5 ดาว ทั้งสิ้น 316 แห่ง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542.) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเฉพาะโรงแรมระดับ 3 - 5 ดาว ที่มีจำนวนห้องตั้งแต่ 50 ห้องขึ้นไปเท่านั้น เนื่องจากโรงแรมในระดับ 1 - 2 ดาว และโรงแรมที่มีจำนวนห้องไม่มากนัก มีข้อจำกัดในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี ได้ประชากรทั้งหมด 96 คน จากจำนวนโรงแรม 96 แห่ง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสัดส่วนของเครชีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 187 ; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 76 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) และใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับโรงแรม

ระดับโรงแรม	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ระดับ 5 ดาว	31	25
ระดับ 4 ดาว	27	21
ระดับ 3 ดาว	38	30
รวม	96	76

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

การแยกระดับของโรงแรมตามตัวแปรอิสระผู้วิจัยใช้รหัสกำกับแบบสอบถาม ส่วนตัวแปรตามจะเป็นคำถามเพื่อสอบถามทัศนะของหัวหน้าช่างที่มีต่อสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ทั้งที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ส่วนที่ 2 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว คำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จากมาตรวัดของไลเกิร์ต (Likert.) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ

วิธีสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามภายใต้ข้อกำหนดของกรมอาชีวศึกษาที่ระบุถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของบลูม (Bloom) ประกอบด้วย ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัว
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try - out) กับประชากรที่เป็นผู้จัดการฝ่ายช่างหรือหัวหน้าช่างของโรงแรม ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดกระบี่ ตรัง สงขลา และระนอง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามปรากฏว่า ด้านสมรรถภาพที่เป็นจริงได้ค่าความเชื่อมั่น .9722 ด้านสมรรถภาพที่พึงประสงค์ได้ค่าความเชื่อมั่น .9745

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ และนำหนังสือถึงผู้จัดการฝ่ายช่างหรือหัวหน้าฝ่ายช่างของโรงแรมในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาผู้วิจัยก็จะดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

วิธีการจัดกระทำข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science / for Windows) โดยวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) ของข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อทราบระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์การแปลความหมายระดับสมรรถภาพ
4.5000 – 5.0000	มี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับมากที่สุด
3.5000 – 4.4999	มี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับมาก
2.5000 – 3.4999	มี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับปานกลาง
1.5000 – 2.4999	มี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับน้อย
1.0000 – 1.4999	มี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับน้อยที่สุด

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard derivation) เพื่อต้องการทราบการกระจายของข้อมูลเป็นรายข้อ

3. หาค่าที (t - test) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม
4. หาค่าเอฟ (F – test) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบตัวแปร 3 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ (percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard derivation)
4. ค่าที (t - test) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม
5. ค่า (F – test) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบตัวแปร 3 กลุ่ม
6. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร coefficient alpha ของ Cronbach

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นหัวหน้าช่างของโรงแรมระดับ 3 – 5 ดาวในจังหวัดภูเก็ต ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 50 ห้องขึ้นไป โดยนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size)
X	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน (mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานตัวแปร 2 กลุ่ม (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานตัวแปร 3 กลุ่ม (F - distribution)
P	แทน	ความน่าจะเป็น (probability)
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (mean of square)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
***	แทน	ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ทั้งสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ทั้งสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ตัวแปรระดับของโรงแรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามตามตัวแปรระดับของโรงแรม

ตาราง 3 แสดงข้อมูลของแบบสอบถามตามตัวแปรระดับโรงแรม

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	สมบูรณ์	ร้อยละ
โรงแรมระดับ 5 ดาว	25	23	92	23	100
โรงแรมระดับ 4 ดาว	21	18	86	18	100
โรงแรมระดับ 3 ดาว	30	30	100	30	100
รวม	76	71	93	71	100

จากตาราง 3 แสดงว่า จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 76 โรงแรม 76 ชุด ได้รับคืน 71 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93 โดยแยกเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว ส่งไป 25 ชุด ได้รับคืน 23 ชุด โรงแรม คิดเป็นร้อยละ 92 โรงแรมระดับ 4 ดาว ส่งไป 21 ชุด ได้รับคืน 18 ชุด โรงแรม คิดเป็นร้อยละ 86 โรงแรมระดับ 3 ดาว ส่งไป 30 ชุด ได้รับคืน 30 ชุด โรงแรม คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ทั้งสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต รวมทุกระดับโรงแรม

องค์ประกอบของ สมรรถภาพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง N = 71			สมรรถภาพที่พึงประสงค์ N = 71		
	X	SD	ระดับ สมรรถภาพ	X	SD	ระดับ สมรรถภาพ
ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ	2.8990	.4983	ปานกลาง	4.1898	.3703	มาก
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.1253	.3017	ปานกลาง	4.5455	.3404	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	2.9529	.4138	ปานกลาง	4.2755	.3333	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบพบว่าสมรรถภาพในระดับปานกลางทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพและด้านคุณลักษณะส่วนตัว (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค ตาราง 21)

ส่วนสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค ตาราง 22)

เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนสาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ของแผนกช่างไฟฟ้า วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานประกอบการโรงแรม ผู้วิจัยได้นำเสนอรายการสมรรถภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ทั้งสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ไว้ในตาราง 5, 6, 7 และ 8

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก

สมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ			
ลำดับที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD
1	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง	3.6479	.6782
2	ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม	3.4286	.6272
3	ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายน้ำในโรงแรม	3.4085	.7285
4	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม	3.3944	.7285
5	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน	3.3857	.7478

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดห้าอันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายน้ำในโรงแรม ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม และความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน ซึ่งเป็นงานที่ช่างเทคนิคปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความรู้และทักษะสูงกว่ารายการอื่น ๆ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะส่วนตัว ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก

สมรรถภาพที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะส่วนตัว			
ลำดับที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD
1	การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน	3.2535	.5269
2	การตรงต่อเวลา	3.2535	.6485
3	การแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ	3.2143	.5871
4	ความซื่อสัตย์สุจริต	3.2133	.4756
5	การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร	3.1549	.4756

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงห้าอันดับแรก ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน การตรงต่อเวลา การแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ ความซื่อสัตย์สุจริต และการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร ซึ่งเป็นเรื่องที่ช่างเทคนิคประพฤติ ปฏิบัติ และแสดงออกจนเกิดความเคยชินจนกระทั่งเป็นคุณลักษณะส่วนตัวที่โดดเด่นกว่ารายการอื่น ๆ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมใน จังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก

สมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ			
ลำดับที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD
1	ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม	4.5429	.5524
2	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน	4.5317	.5820
3	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง	4.5070	.5574
4	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน	4.5070	.6065
5	ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า	4.4648	.5300

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดห้าอันดับแรก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน และความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า ซึ่งเป็นงานที่หัวหน้าช่างมองว่ามีความสำคัญต่อระบบด้านช่างในโรงแรม ที่ช่างเทคนิคจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องดังกล่าวให้มากกว่ารายการอื่น ๆ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะ ส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก

สมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะส่วนตัว			
ลำดับที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD
1	ความเสียสละเพื่อองค์กร	4.7606	.4279
2	การรู้จักควบคุมอารมณ์	4.6480	.5099
3	ความซื่อสัตย์สุจริต	4.6479	.4810
4	ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย	4.6167	.4890
5	ความภาคภูมิใจต่อองค์กร	4.5916	.4950

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าของสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดห้าอันดับแรก ได้แก่ ความเสียสละเพื่อองค์กร การรู้จักควบคุมอารมณ์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย และความภาคภูมิใจต่อองค์กร ซึ่งเป็นเรื่องที่หัวหน้าช่างมองว่ามีความสำคัญต่อการทำงานนอกเหนือจากความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ที่ช่างเทคนิคจำเป็นต้องประพฤติ ปฏิบัติ และแสดงออกให้เป็นคุณลักษณะส่วนตัวในเรื่องดังกล่าวให้มากกว่ารายการอื่นๆ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับโรงแรม

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ทุกระดับโรงแรม

องค์ประกอบของสมรรถภาพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง N = 71		สมรรถภาพที่พึงประสงค์ N = 71		t	P
	X	SD	X	SD		
ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ	2.8990	.4983	4.1898	.3703	22.3193	.0000***
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.1253	.3017	4.5455	.3404	31.4101	.0000***
รวมทุกด้าน	2.9529	.4183	4.2755	.3333	27.1079	.0000***

*** $P < .001$

จากตาราง 10 แสดงว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตทุกระดับโรงแรม แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกด้าน โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรม ระดับ 5 ดาว

องค์ประกอบของ สมรรถภาพ	สมรรถภาพ ที่เป็นจริง N = 23		สมรรถภาพที่ พึงประสงค์ N = 23		t	P
	X	SD	X	SD		
ด้านความรู้และทักษะ ทางวิชาชีพ	3.1017	.3813	4.0813	.3677	12.0651	.0000***
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.1670	.3055	4.4275	.3711	16.9910	.0000***
รวมทุกด้าน	3.1170	.3020	4.1621	.3372	16.4019	.0000***

*** $P < .001$

จากตาราง 10 แสดงว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมระดับ 5 ดาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกด้าน โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึง
ประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่ม
โรงแรมระดับ 4 ดาว

องค์ประกอบของ สมรรถภาพ	สมรรถภาพ ที่เป็นจริง N = 18		สมรรถภาพที่ พึงประสงค์ N = 18		t	P
	X	SD	X	SD		
ด้านความรู้และทักษะ ทางวิชาชีพ	3.0065	.4745	4.2793	.2793	15.1807	.0000***
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.1990	.2969	4.6345	.2729	17.0508	.0000***
รวมทุกด้าน	3.0530	.4073	4.3644	.2701	17.3274	.0000***

*** $P < .001$

จากตาราง 11 แสดงว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคาร
ขนาดใหญ่ตามทัศนะหัวหน้าช่างโรงแรมระดับ 4 ดาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .001 ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกด้าน โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำ
กว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรมระดับ 3 ดาว

องค์ประกอบของ สมรรถภาพ	สมรรถภาพ ที่เป็นจริง N = 30		สมรรถภาพที่ พึงประสงค์ N = 30		t	P
	X	SD	X	SD		
ด้านความรู้และทักษะ ทางวิชาชีพ	2.6791	.5170	4.2192	.4018	17.1232	.0000***
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.0491	.2942	4.5825	.3380	21.9869	.0000***
รวมทุกด้าน	2.7669	.4283	4.3090	.3504	20.7490	.0000***

*** $P < .001$

จากตาราง 12 แสดงว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะหัวหน้าช่างโรงแรมระดับ 3 ดาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบทุกด้าน โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวมตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	1.8379	.9190	6.1590	.0035**
ภายในกลุ่ม (w)	68	1.1462	.1492		
รวม	70	11.9841			

** $P < .01$

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวมตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมต่างระดับกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นเพื่อให้ทราบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตในภาพรวม ตามตัวแปรระดับโรงแรมระดับใดแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการ LSD ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผลปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตาม
ทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม ตามตัวแปรระดับโรงแรม

ระดับโรงแรม		ระดับ 5 ดาว	ระดับ 4 ดาว	ระดับ 3 ดาว
	X	3.1170	3.0530	2.7669
ระดับ 5 ดาว	3.1170	-	.0640	.3501**
ระดับ 4 ดาว	3.0530		-	.2861*
ระดับ 3 ดาว	2.7669			-

* แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารใหญ่ในภาพรวมตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับโรงแรม มีความแตกต่างกัน โดยช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 5 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวม มากกว่า ช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 3 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 4 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมมากกว่า ช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 3 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 5 ดาว และ 4 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริงโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	2.6035	1.3017	5.9990	.0040**
ภายในกลุ่ม (w)	68	14.7778	.2173		
รวม	70	11.9841			

** $P < .01$

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมต่างระดับกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเพื่อให้ทราบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพตามตัวแปรระดับโรงแรมระดับใดแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการ LSD ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผลปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม

ระดับโรงแรม		ระดับ 5 ดาว	ระดับ 4 ดาว	ระดับ 3 ดาว
	X	3.1017	3.0065	2.6791
ระดับ 5 ดาว	3.1017	-	.0952	.4226**
ระดับ 4 ดาว	3.0065		-	.3274*
ระดับ 3 ดาว	2.6791			-

* แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทนความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม มีความแตกต่างกัน โดยช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 5 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริงใหญ่ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มากกว่า ช่างเทคนิคในโรงแรมโรงแรมระดับ 3 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 4 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริงใหญ่ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มากกว่า ช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 3 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนช่างเทคนิคในโรงแรมระดับ 5 ดาว และ 4 ดาว มีสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	.3119	.1560	1.7497	.1816
ภายในกลุ่ม (w)	68	6.0612	.0891		
รวม	70	6.3731			

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ในโรงแรมต่างระดับตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	.4716	.2358	2.1956	.1191
ภายในกลุ่ม (w)	68	7.3028	.1074		
รวม	70	7.7744			

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ในกลุ่มโรงแรมต่างระดับกันมีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามทักษะของหัวหน้าช่างในโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	.4406	.2203	1.6356	.2024
ภายในกลุ่ม (w)	68	9.1587	.1347		
รวม	70	9.5993			

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ในกลุ่มโรงแรมต่างระดับกันมีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามทักษะของหัวหน้าช่างในโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ตามตัวแปรระดับโรงแรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม (b)	2	.5036	.2518	2.2504	.1132
ภายในกลุ่ม (w)	68	7.6089	.1119		
รวม	70	8.1125			

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ในโรงแรมต่างระดับกันมีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงการสรุปผลและอภิปรายผลตามลำดับดังนี้ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะผลการศึกษา และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต เพื่อทราบระดับและเปรียบเทียบสมรรถภาพของที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ตามตัวแปรระดับของโรงแรม

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มโรงแรมระดับ 3 - 5 ดาว ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 50 ห้องขึ้นไป 71 โรงแรม จำนวน 71 คน โดยแบ่งเป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว จำนวน 23 คน ระดับ 4 ดาว จำนวน 18 คน และระดับ 3 ดาว จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้คำถามทั้งสิ้น 80 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ จำนวน 61 ข้อ ส่วนที่ 2 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 19 ข้อ คำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จากมาตราวัดของไลเกอर्ट (Likert) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ ส่วนการแยกระดับโรงแรมตามตัวแปรอิสระผู้วิจัยใช้การกำหนดรหัสในแบบสอบถามไว้ก่อนที่จะส่งให้กลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและตรวจสอบจากกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้กับหัวหน้าช่างโรงแรมระดับ 3 - 5 ดาว ใน

จังหวัดสงขลา ตรัง กระบี่ ระนอง และภูเก็ตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ปรากฏว่าด้านสมรรถภาพที่เป็นจริงได้ค่าความเชื่อมั่น .9722 ด้านสมรรถภาพที่พึงประสงค์ได้ค่าความเชื่อมั่น .9745

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงหัวหน้าช่างโรงแรมในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยไปส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง โดยส่งไป 76 ชุด ได้รับคืน 71 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss for window (statistical package for the social science / for window) และโปรแกรม microsoft excel เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ของไลเกอร์ท เพื่อทราบทัศนคติของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตที่มีต่อระดับสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ทั้งในส่วนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์
2. ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่าที (t – test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์
3. ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่าเอฟ (F – test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของสมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามตัวแปรระดับโรงแรม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนคติของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต เป็นดังนี้
 - 1.1 สมรรถภาพที่เป็นจริง ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.2 สมรรถภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด
2. สมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกระดับโรงแรม ทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพและด้านคุณลักษณะส่วนตัว โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์

3. สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตในกลุ่มโรงแรมต่างระดับกัน เป็นดังนี้

3.1 สมรรถภาพที่เป็นจริง ในภาพรวมและรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

3.2 สมรรถภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพและด้านคุณลักษณะส่วนตัว พบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าเรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต มีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต เป็นดังนี้

1.1 สมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง 2) ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม 3) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายน้ำในโรงแรม 4) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม 5) ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน และสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน 2) การตรงต่อเวลา 3) การแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ 4) ความซื่อสัตย์สุจริต 5) การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์การ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 30 - 38) ซึ่งพบว่าแรงงานที่จบการศึกษาระดับ ปวช.และปวส. ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานภาคเอกชนยังขาดทักษะด้านการเขียน การรายงาน ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ภาษาต่าง

ประเทศ โดยเฉพาะระดับ ปวช. ขาดทักษะและความชำนาญด้านช่างในอันดับสูงสุด ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวพบว่า มีจุดด้อยเกี่ยวกับ การควบคุมอารมณ์ ปฏิภาณไหวพริบ ความละเอียดรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนอ จันทรพิชัย (2541 : 75) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูฝึกในสถานประกอบการศูนย์รถยนต์ที่มีต่อสมรรถภาพด้านการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต พบว่าความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานในภาพรวม ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านกิริยนิสัยในการทำงานและด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาตร สุนศักดิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิผลของนักศึกษาประเภทคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2527 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่าสมรรถภาพโดยรวม และด้านกิริยนิสัยในการทำงาน ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ปีการศึกษา 2533 ของมานพ ทองใบ ซึ่งได้พิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยศึกษานิเทศก์กรมอาชีวศึกษา (2534 : 212 – 214) พบว่า โดยภาพรวม และด้านกิริยนิสัยในการทำงานของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตมีทัศนคติต่อสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในงานเทคนิคด้านต่าง ๆ ของโรงแรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ช่างเทคนิคที่ไม่มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพไม่สามารถพัฒนาสมรรถภาพของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจจะเป็นเพราะว่ามีสถาบันการศึกษาเพียงสามสถาบันเท่านั้น คือ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ และวิทยาลัยเทคนิคสัตตหีบ ที่เปิดทำการสอนหลักสูตรสำหรับช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ (กรมอาชีวศึกษา. 2542) เมื่อพิจารณาในส่วนของวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ซึ่งเปิดทำการเรียนการสอนมาแล้ว 8 ปีการศึกษา มีผู้จบการศึกษาเฉลี่ยปีละ 31 คน (วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต. 2542) ซึ่งนักศึกษาที่จบการศึกษาจะไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือประกอบอาชีพในสถานประกอบการอื่นที่ไม่ใช่โรงแรม และประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นสถานศึกษาจึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการช่างเทคนิคของสถานประกอบการโรงแรมได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากในปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนโรงแรมทุกระดับทั้งสิ้น 316 แห่ง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542) จึงทำให้ช่างเทคนิคที่ปฏิบัติงานในโรงแรมมาจากช่างเทคนิคสาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่รวมอยู่ด้วย หรืออาจจะเป็นเพราะว่าการฝึก

อบรมของสถาบันอาชีวศึกษาในแต่ละแห่งไม่บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากขาดแคลนวัสดุฝึก เครื่องมือเครื่องจักรและครูผู้สอน (สมคิด เรืองธนะสกุลไทย.2523 : 92 – 93) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสมรรถภาพเมื่อจบการศึกษาออกไปสู่ตลาดแรงงาน

ส่วนการที่ผลการวิจัยพบว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง 2) ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม 3) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายน้ำในโรงแรม 4) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม และ 5) ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน นั้น อาจจะเป็นเพราะว่าระบบงานด้านแสงสว่าง ระบบสุขาภิบาล ระบบการจ่ายน้ำ และระบบการปรับอากาศ เป็นงานที่ช่างเทคนิคในโรงแรมต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำทั้งการซ่อมบำรุงประจำวัน การซ่อมบำรุงตามระยะเวลาและการติดตั้ง จึงอาจเป็นเหตุให้ช่างเทคนิคมีระดับสมรรถภาพในเรื่องดังกล่าวอยู่ในห้าอันดับแรก

และการที่ผลการวิจัยพบว่าหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต มีทัศนคติต่อสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่า กระบวนการศึกษายังไม่สามารถผลิตช่างเทคนิคที่มีสมรรถภาพเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ ความอดทน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 27 – 39) หรือน่าจะเป็นเพราะ ช่างเทคนิคส่วนใหญ่ศึกษาและปฏิบัติงานอยู่กับเครื่องจักร เครื่องมือ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มากกว่าการติดต่อประสานงานเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น และแผนกช่างไม่ได้เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของอุตสาหกรรมโรงแรม โอกาสและความก้าวหน้ามีน้อยเมื่อเทียบกับแผนกอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 36) จึงทำให้ช่างเทคนิคขาดแรงจูงใจในการพัฒนาสมรรถภาพที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพและตำแหน่งที่สูงขึ้น

ส่วนการที่ผลการวิจัยพบว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน 2) การตรงต่อเวลา 3) การแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ 4) ความซื่อสัตย์สุจริต 5) การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า อุตสาหกรรมโรงแรมมุ่งเน้นการบริการ การทำงานในแต่ละวันจะต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างแผนกต่าง ๆ หรืออาจจะเป็นเพราะโรงแรมมีการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์เป็นประจำ ซึ่งถือว่าเป็นธรรมชาติของพนักงานโรงแรม จึงอาจจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ช่างเทคนิคมีลักษณะนิสัยที่ยอมรับและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อน

ร่วมงานอยู่ในอันดับที่หนึ่ง ส่วนการตรงต่อเวลา การแต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ ความซื่อสัตย์ สุจริต การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร นั้น อาจจะเป็นเพราะ พนักงานโรงแรมซึ่งรวมทั้งช่างเทคนิคจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงแรมอย่างเคร่งครัด มีการลงเวลาทำงานด้วยบัตรลงเวลา มีรูปแบบเฉพาะของโรงแรม รวมทั้งมียามรักษาความปลอดภัยคอยตรวจสอบการเข้าออกของพนักงานอยู่ตลอดเวลา จึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ช่างเทคนิคมีระดับสมรรถภาพในเรื่องดังกล่าวอยู่ในห้าอันดับแรก

1.2 สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ในภาพรวมและด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม 2) ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน 3) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง 4) ความรู้เกี่ยวกับหลักการการทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน และ 5) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า ส่วนสมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความเสียสละเพื่อองค์กร 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) การรู้จักควบคุมอารมณ์ 4) ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย และ 5) ความภาคภูมิใจต่อองค์กร

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพล อิศโรสกุล (2537 : 55 – 57) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติช่างฝีมือที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบรถยนต์หนึ่ง พบว่าผู้บริหารโรงงานมีความต้องการช่างฝีมือที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพในระดับค่อนข้างสูงและต้องการช่างที่มีคุณธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณสก กลิ่นศรีสุข (2540 : 53 – 56) ที่ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพด้านความรู้และทักษะ สถานประกอบการต้องการในระดับมาก ส่วนความต้องการสมรรถภาพด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต้องการในระดับมากเช่นเดียวกัน ได้แก่ องค์ประกอบด้าน ทักษะต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสำรวย เพ็งอัน (2535 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของช่างเทคนิคบริการซ่อมเครื่องยนต์เบนซิน ระบบฉีดเชื้อเพลิงอิเล็กทรอนิกส์ตามทัศนะของสถานประกอบการ : กรณีอุตสาหกรรมบริการ พบว่าสถานประกอบการต้องการสมรรถภาพ ด้านความรู้ความสามารถในระดับมากเช่นเดียวกันกับด้านกิจนิสัยที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ โพธิ์จาด (2537 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำ

การวิจัยเรื่อง สมรรถภาพที่ปฏิบัติงานจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของพนักงานฝ่ายบริการอาหารตามความต้องการของโรงแรมชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน บุคลิกภาพ การแต่งกาย อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ ชาติศรีสัมพันธ์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพช่างเทคนิคด้านแบบหล่อตามความต้องการของสถานประกอบการผลิตเหล็กหล่อเพื่ออุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพทางวิชาชีพตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการด้านความรู้และทักษะอยู่ในระดับมาก สมรรถภาพด้านกิจนิสัยที่พึงประสงค์ก็ต้องการในระดับมากเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานช่างก่อสร้างของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการความซื่อสัตย์จากช่างก่อสร้างในระดับมากที่สุด ต้องการความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพทางอาชีพ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในระดับมาก

การที่ผลการวิจัยพบว่าทักษะที่มีต่อสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวม และองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม 2) ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน 3) ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง 4) ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน และ 5) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า อาจจะเป็นเพราะว่า ความรู้และทักษะทางวิชาชีพของช่างเทคนิคที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงแรม เป็นสิ่งจำเป็นที่ส่งผลต่อการให้บริการของอุตสาหกรรมโรงแรม โดยเฉพาะระบบไฟฟ้าถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเพราะเครื่องอำนวยความสะดวกในโรงแรมใช้พลังงานจากไฟฟ้าและเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ แทบทั้งสิ้น เช่น ระบบแสง สี เสียง ระบบการจ่ายไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบสื่อสาร ระบบคอมพิวเตอร์ และงานด้านเทคนิคด้านอื่นไม่ว่าจะเป็น ระบบประปา งานสุขภัณฑ์ เป็นต้น ล้วนมีผลต่อการสร้างความสะดวกสบายและสร้างความประทับใจให้แขกได้กลับมาใช้บริการของโรงแรมในโอกาสต่อไปได้ ซึ่งช่างเทคนิคจะต้องสามารถทำการซ่อมบำรุงทันทีที่ระบบงานเกิดการขัดข้อง

และการที่ผลการวิจัยพบว่าระดับทักษะที่มีต่อสมรรถภาพที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถภาพด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ความเสียสละเพื่อองค์กร 2) การรู้จักควบคุมอารมณ์ 3) ความซื่อสัตย์สุจริต 4) ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย และ 5) ความภาคภูมิใจต่อองค์กร

อาจจะเป็นเพราะว่าอุตสาหกรรมโรงแรมเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นการให้บริการ ให้แขกผู้เข้าพักเกิดความประทับใจ มีความสุขกับการพักผ่อน และรู้สึกไว้วางใจในตัวพนักงานโรงแรม คุณลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรมจริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และทัศนคติต่อวิชาชีพ และองค์การของช่างเทคนิค จึงเป็นองค์ประกอบที่หัวหน้าช่างต้องการในระดับมากที่สุด และนอกจากนี้คุณลักษณะส่วนตัวยังส่งผลให้ช่างเทคนิคมีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อคุณภาพของงาน มากกว่าการทำงานเพราะเป็นหน้าที่ (สุพล อิศโรสกุล. 2537 : 56) และจะทำให้ช่างเทคนิคพร้อมที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้มีสมรรถภาพด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของงานด้วย

ดังนั้นจึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากกรมอาชีวศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา รวมทั้งวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ที่จะให้ความสนใจ มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการวางแผนผลิตช่างเทคนิคที่มีสมรรถภาพทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการแต่ละประเภท โดยรัฐจะต้องสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรเครื่องมือ ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งการให้โอกาสในการพัฒนาความรู้และทักษะแก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึงด้วย และถึงแม้ว่ากรมอาชีวศึกษาจะมีนโยบายการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอน (คณะกรรมการพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2540) เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษามีสมรรถภาพที่สมบูรณ์ที่สุดก็ตาม หากไม่ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวอย่างจริงจังนโยบายดังกล่าวก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

และจะเป็นประโยชน์แก่สถานประกอบการโรงแรมหากผู้บริหารให้การฝึกอบรม พัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพแก่ช่างเทคนิค รวมทั้งส่งเสริมคุณลักษณะส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับของโรงแรม โดยเฉพาะ ห้า อันดับแรกที่หัวหน้าช่างมองว่าช่างเทคนิคควรมีสมรรถภาพมากที่สุด เพราะช่างเทคนิคในสาขาต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและเทคโนโลยีเฉพาะด้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีราคาแพง และช่างเทคนิคยังต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสมกับพนักงานโรงแรมอีกด้วย ซึ่งอุทัย หิรัญโต (2531. 108) เห็นว่าการฝึกอบรมจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แก้ไขข้อบกพร่องในปัจจุบัน และเป็นการเตรียมพร้อมการทำงานในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาบุคลากรเป็นความจำเป็นขององค์การในการฝึกฝนให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถ ความถนัด สมรรถภาพ เหมาะสมกับการทำงานในปัจจุบันและอนาคต (ธีรฤทธิ ประทุม นพรัตน์ . 2532 : 19)

2. สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ แตกต่าง

จากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งภาพรวม และรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพและด้านคุณลักษณะส่วนตัว โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในทุกระดับโรงแรม สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องผลงานวิจัยของ สุพล อิศโรสกุล (2537 : 56 – 57) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง คุณสมบัติช่างฝีมือที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบรถยนต์นั่ง ผลจากการเปรียบเทียบคุณสมบัติของช่างฝีมือที่ผู้บริหารโรงงานต้องการกับคุณสมบัติของช่างฝีมือที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ที่มีอยู่ในโรงงาน พบว่า ช่างฝีมือที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ที่มีอยู่ในโรงงานมีคุณสมบัติต่ำกว่าระดับที่ผู้บริหารโรงงานต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพาดา อินทรนุกูล (2525 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ปี 2525 – 2529 พบว่า คุณสมบัติด้านความสามารถและสติปัญญาในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการ เป็นสิ่งที่ต้องการมากที่สุด แต่คุณสมบัติด้านนี้ของพนักงานปฏิบัติการยังไม่อยู่ในระดับมาตรฐานที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ต้องการ

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงที่ช่างเทคนิคได้ปฏิบัติ และแสดงออกนั้น ยังไม่สามารถตอบสนองความคาดหวังของหัวหน้าช่างได้ อาจจะเนื่องจากหัวหน้าช่างซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของสถาบันหรือเรียกว่า สถาบันนิติ มักมองหรือคาดหวังในตัวช่างเทคนิคที่เป็นพนักงานในองค์การหรือเรียกว่า บุคคลนิติ ให้ปฏิบัติและแสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่อย่างเต็มที่ (อำพิง เพชรศิริ, 2538 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Getzels and others) แต่การตอบสนองของช่างเทคนิคขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อม ภูมิหลังของตนเอง จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังหรือความต้องการของหัวหน้าช่างได้ทั้งหมด หรืออาจจะเป็นเพราะว่าสมรรถภาพของช่างเทคนิคที่สถาบันการศึกษาผลิตออกสู่ตลาดแรงงานยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการสถานประกอบการโรงแรมได้

ดังนั้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาได้ทราบถึงสมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคที่เป็นผลผลิตของสถาบัน เพื่อจะได้ทบทวนและปรับปรุงการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดหลักสูตรรายวิชาที่เหมาะสมทั้งความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนตัว จัดหาครุภัณฑ์เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องตามความประสงค์ของสถานประกอบการโรงแรม

และจะเป็นประโยชน์แก่สถานประกอบการโรงแรม หากหัวหน้าช่างและผู้บริหารโรงแรมได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่และความสำคัญของช่างเทคนิคในโรงแรม โดยการให้การนิเทศก์ให้ช่าง

เทคนิคเห็นถึงความสำคัญ ความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพและองค์กร และการให้ฝึกอบรมแก่ช่างเทคนิคทั้งในเรื่องความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสมกับพนักงานโรงแรม ซึ่งเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2525 : 126) เห็นว่าการที่บุคคลได้รับรู้ มีประสบการณ์จากการฝึกอบรมประชุมและสัมมนา ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควรส่งเสริมให้ช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถให้มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ระดับสูงมากกว่าปัจจุบัน

3. สมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตในกลุ่มโรงแรมต่างระดับกัน มีดังนี้

3.1 สมรรถภาพที่เป็นจริง ในภาพรวมและรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสมรรถภาพของช่างเทคนิคในกลุ่มโรงแรมระดับ 5 ดาวและ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงกว่าสมรรถภาพของช่างเทคนิคในกลุ่มโรงแรมระดับ 3 ดาว ส่วนช่างเทคนิคในกลุ่มโรงแรม 5 ดาว และ 4 ดาว มีสมรรถภาพไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มโรงแรมระดับ 3 ดาวหรือโรงแรมชั้นสองเป็นกลุ่มโรงแรมที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกและใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ น้อยกว่ากลุ่มโรงแรม 4 ดาวซึ่งเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งและกลุ่มโรงแรม 5 ดาวซึ่งเป็นโรงแรมชั้นหรูหร่า (ปรีชา แดงโรจน์. 2530 : 215 – 222) ดังนั้นช่างเทคนิคในกลุ่มโรงแรม 3 ดาว จึงมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีต่าง ๆ น้อยกว่าช่างเทคนิคในกลุ่มโรงแรม 4 ดาว และ 5 ดาว และอาจจะเป็นเพราะว่าช่างเทคนิคเมื่อจบการศึกษาใหม่ ๆ มักจะเข้าทำงานในโรงแรมระดับ 1 ดาว – 3 ดาวก่อน เมื่อมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์มากขึ้น จึงมีการเปลี่ยนสถานที่ทำงานไปสู่โรงแรมระดับ 4 ดาวและ 5 ดาว ซึ่งให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีกว่า ซึ่งจุฑา มณัสไพบุลย์ (2527 : 67) กล่าวว่า สถานประกอบการที่ได้มาตรฐานหรือมีความพร้อมจะมีความต้องการบุคลากรที่มีคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะ มากกว่าสถานประกอบการที่มีข้อบกพร่องหรือมีขนาดเล็ก และสอดคล้องกับ วรณา ศิลปอาชา (2535 : 20 – 25) ซึ่งให้ความเห็นสรุปได้ว่า สถานประกอบการโรงแรมที่ตั้งในทำเลดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม จะมีความต้องการคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานมากกว่าสถานประกอบการโรงแรมขนาดเล็ก หรือโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่า

และในรายองค์ประกอบด้านคุณลักษณะส่วนตัวพบว่าสมรรถภาพของช่างเทคนิคแต่ละระดับโรงแรมแตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อุตสาหกรรมโรงแรมเป็นธุรกิจประเภทให้บริการ คุณลักษณะส่วนตัวของพนักงานทุกฝ่ายในโรงแรมจะต้องสร้างความประทับใจให้กับแขกผู้เข้าพักได้เป็นอย่างดี ซึ่งไม่ว่าโรงแรมชั้นหรูหราราคาค่าห้องพักแพงสักเพียงใดหรือโรงแรมระดับต่ำที่ราคาห้องพักถูก ๆ วัตถุประสงค์ที่เหมือนกันอย่างหนึ่งก็คือ การมีลูกค้ามาใช้บริการ มีแขกเข้ามาพัก ซึ่งสิ่งที่จะสร้างความประทับใจให้แก่แขกนอกจากสิ่งอำนวยความสะดวกแล้วก็คือ การให้บริการของพนักงานโรงแรม ซึ่งจะเห็นว่า การที่โรงแรมมีระดับต่างกันก็เพราะมีข้อแตกต่างในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี และราคา แต่ในคุณลักษณะส่วนตัวของพนักงานเป็นลักษณะส่วนบุคคล ไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าว ดังนั้นหัวหน้าช่างทุกระดับโรงแรมต่างก็ประสงค์จะได้ช่างเทคนิคที่มีคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน

3.2 สมรรถภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพและด้านคุณลักษณะส่วนตัว พบว่าไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มังกร หิรัญ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ พบว่าสถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะ 5 ด้านตรงกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านความมีวินัย 3) ด้านความผูกพัน 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และผลการเปรียบเทียบพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และความมีวินัยในตัวเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรพักตร (2541 : 62) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะด้านการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คณะวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี ตามความต้องการของสถานประกอบการ พบว่าความต้องการของบุคลากรที่อยู่ในโรงแรมต่างระดับกันต้องการคุณลักษณะของนักศึกษาโดยภาพรวม ด้านกิจนิสัยในการทำงาน และด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าช่างทุกระดับโรงแรมต่างก็มีความประสงค์ที่จะได้ช่างเทคนิคที่มีสมรรถภาพไม่แตกต่างกันทุกระดับโรงแรม อาจจะเป็นเพราะหัวหน้าช่างต่างก็คาดหวังที่จะได้คนดี มีความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับเกทเซลส์ (อำพิง เพชรศิริ, 2538 : 16 ; อ้างอิงมาจาก GetZels and other) ที่ให้ความเห็นว่าสถาบันต่างก็คาดหวังให้บุคลากรขององค์กรได้แสดง

บทบาทตามหน้าที่ที่ดำรงอยู่อย่างเต็มที่ หรืออาจเป็นเพราะ หัวหน้าช่างในโรงแรมระดับ 3 ดาวมีความคิดว่า ควรมีช่างเทคนิคที่มีสมรรถภาพในระดับสูงเช่นเดียวกับโรงแรมระดับ 4 ดาว และ 5 ดาว เพราะในอนาคตอาจจะมีการขยายห้องพักเพิ่มเติม มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ใช้เครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น หรือมีการยกระดับโรงแรมไปสู่กลุ่ม 4 ดาว หรือ 5 ดาว ซึ่งรายงานประจำปี 2542 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่าในปี 2541 ประเทศไทย มีจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.39 แต่จำนวนโรงแรมกลับลดลงร้อยละ 8.47 (กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าโรงแรมมีการขยายห้องพักเพิ่ม และอาจจะใช้เครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในโรงแรม เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หัวหน้าช่างโรงแรมระดับ 3 ดาว มีความต้องการสมรรถภาพของช่างเทคนิคไม่แตกต่างจาก โรงแรม 4 ดาว และ 5 ดาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยมีดังนี้

1. กรมอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการผลิตช่างเทคนิค และกำลังคนทางภาคอุตสาหกรรมและบริการ ควรจะปรับปรุงหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันกำหนดคุณลักษณะของกำลังคนที่ท้องถิ่นต้องการ ร่วมกันสร้างและพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อให้กำลังคนที่สถานศึกษาผลิตออกไปเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น
2. กรมอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ควรควบคุมคุณภาพของช่างเทคนิคที่จบการศึกษาออกสู่ตลาดแรงงาน ทั้งด้านความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ คุณลักษณะส่วนตัว เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อวิชาชีพและองค์การ ทั้งนี้รัฐต้องยอมรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษาเทียบเท่ากับการศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการสนับสนุนทุนการศึกษาให้ครูผู้สอนมีโอกาสเข้ารับการศึกษา เข้ารับฝึกอบรมเพิ่มเติม มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ตและสถานประกอบการโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ควรร่วมมือในการจัดการศึกษา หลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ร่วมกัน เช่น การจัดให้นักศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ทุกคน ต้องได้รับการฝึกงานในสถานประกอบการโรงแรม การเชิญช่างเทคนิคผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการโรงแรมมาเป็นวิทยากรพิเศษ การร่วมกันจัดการ

ศึกษาระบบทวิภาคี (dual vocational training) เพื่อให้ช่างในโรงแรมที่จบการศึกษาระดับ ปวช. เข้าศึกษาต่อระดับ ปวส. หลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ เป็นต้น

4. ผู้บริหารระดับสูงของสถานประกอบการโรงแรม ควรมีการฝึกอบรมช่างเทคนิคในโรงแรมให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะงานในโรงแรม และสร้างทัศนคติให้ช่างเทคนิคมีคุณลักษณะการเป็นพนักงานโรงแรมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความภาคภูมิใจและทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ที่เปิดทำการเรียนการสอนอยู่ใน 3 จังหวัด คือ ภูเก็ต ชลบุรี (สัตตหีบ) และเชียงใหม่
2. ควรศึกษาวิจัย องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
3. ควรศึกษาวิจัย สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดที่มีโรงแรมและอาคารสูงเป็นจำนวนมาก เช่น ชลบุรี เชียงใหม่ สงขลา และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา ปะเสกะรัง. การศึกษาสมรรถภาพของนักเทคโนโลยีสาขาเครื่องต้นกำลัง ตามความต้องการของตลาดอุตสาหกรรม ช่วงปี 2533 – 2540 . วิทยานิพนธ์ คอ.ม. : กรุงเทพฯ , 2536.
- กุลวรา สุวรรณพิมล. หลักการบัญชี. ภูเก็ต : ภูเก็ตการพิมพ์, 2540
- โกวิท ประวาลพุกษ์และสมศักดิ์ สินธุเวชชัย. การประเมินในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ , 2540
- _____. รายงานการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพของระบบการผลิต. ธันวาคม. ม.ป.ท. 2537.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ , 2539.
- จงดี พุทธสารักษ์. การศึกษาคุณลักษณะด้านการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คณะวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี ตามความต้องการของสถานประกอบการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา , 2542.
- จิตอำภา หนูสุวรรณ. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูวิทยาศาสตร์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา, 2540.
- จิราพร สิมลา. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สำเร็จจากวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานประกอบการต้องการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , 2535.
- เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้. ความต้องการแรงงานช่างก่อสร้างของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ , 2532
- เฉลี่ยว บุญภักดีและคณะ. รูปแบบการพัฒนาครูช่างอุตสาหกรรมของประเทศไทย : รายงานผลการวิจัยและพัฒนาตามโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก , 2531.

ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การ สำนักงานภาคใต้เขต 4.รายชื่อที่พักในจังหวัดภูเก็ต .

ม.ท.ป.,2541.

_____. รายงานประจำปี 2541. กรุงเทพฯ : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2542.

_____. สรุปผลค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี 2541.กรุงเทพฯ : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2542.

เทคนิคภูเก็ต, วิทยาลัย. สถิติผู้จบการศึกษาระดับปริญญา 2535 – 2542. ภูเก็ต : งานทะเบียน.

ถ่ายเอกสาร, 2542.

_____. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.

ภูเก็ต : งานหลักสูตรและการสอน. อัดสำเนา. 2540.

เทคนิคสตูล, วิทยาลัย. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชา

ชีพ (ปวช.) ตามทักษะของผู้ประกอบการในจังหวัดสตูล. ฝ่ายวิจัยและพัฒนา วิทยาลัย

เทคนิคสตูล . 2533. อัดสำเนา.

ธวัช วงษ์สุวรรณ. พื้นฐานการบริหารและการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ. : มหาวิทยาลัยศรีนคริน

ทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2535

ธีรภูมิ ประทุมพนรัตน์. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 541 การบริหารบุคลากรทางการ

ศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.

ณรงค์ ขาดีศรีสัมพันธ์. สมรรถภาพช่างเทคนิคต้นแบบหล่อตามความต้องการของสถานประกอบ

การผลิตเหล็กหล่อเพื่ออุตสาหกรรม . วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ :

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2535.

นิศา ชัชกุล. หลักการโรงแรม. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏภูเก็ต. 2541.

บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น. 2538.

บุญศักดิ์ ใจจงกิจ. เทคโนโลยีอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระ

จอมเกล้าพระนครเหนือ, 2519

ประกอบ ศรีจันทร์. การศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรี

ธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ , 2541.

ประยูร ศรีประสาธน์และคณะ. ความสามารถและลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษา : รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ท. 2535.

ปรีชา แดงโรจน์. การโรงแรม. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2350

พงษ์เพ็ญ ตันทัศน์. จิตวิทยาธุรกิจ. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏภูเก็ต ,ม.ป.ป.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ .ศ. 2525. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์, 2530.

พรทิพย์ โพธิ์จาด. สมรรถภาพที่ปฏิบัติจริงและสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของพนักงานฝ่ายบริการอาหารตามความต้องการของโรงแรมชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537.

ภัทระ พันธ์อำพล. สมรรถภาพทางวิชาชีพของวิศวกรซ่อมบำรุงโรงงาน ความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ. วิทยานิพนธ์ คอ .ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2534.

ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิการพิมพ์ . 2538.

ภิญโญ สารอ. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

มาณพ ภาษิตวิไลธรรม. พฤติกรรมที่คาดหวังและที่เป็นจริงในการให้การอบรมครูประจำการของอาจารย์วิทยาลัยครู. สกลนคร : วิทยาลัยครูสกลนคร , 2526

มังกร หริรักษ์. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการจังหวัดสมุทรปราการต้องการ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของเยาวชนในการดำเนินงานศูนย์เยาวชนชนบท. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. : กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521

รัตน์ สงวนพงษ์. สมรรถภาพของช่างประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานประกอบการ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2538.

ลาววัลย์ เอื้อศิริพรฤทธิ์. การศึกษาความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนและของเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ , 2541.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. 2540

- วราภรณ์ วัจนะพันธ์. ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของหัวหน้าภาค
วิชาในสถาบันราชภัฏภูเก็ต. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ , 2541.
- วริวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง , 2535
- วิทร วิชาห์สน์. หลักสูตรและการพัฒนารายวิชา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล , 2536.
- วิฑูร กิจเครือ. สมรรถภาพของช่างเทคนิคสาขาไฟฟ้ากำลังตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2539.
- วิรัช กุมุทมาศ . เอกสารวิจัยส่วนบุคคลในลักษณะสังคมวิทยา เรื่องรูปแบบของความร่วมมือ
ระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรม. ม.ป.ท. 2528. อัดสำเนา
- ศศิธร นันทียานนท์. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. ภูเก็ต : ภูเก็ตการพิมพ์ , 2540
- เศรษฐกิจการคลัง, สำนักงาน. รายงานภาวะเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป. , 2542
- สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร , 2527.
- สถิตีแห่งชาติ, สำนักงาน. สมุดรายงานสถิติจังหวัด พ.ศ 2541. ภูเก็ต : สำนักงานสถิติจังหวัด
ภูเก็ต , 2541.
- สบสันต์ สุนค์ศักดิ์และคนอื่น ๆ . รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีความ
สามารถในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรม.
ม.ป.ท. 2535.
- สมคิด ธนะเรื่องสกุลไทย. การวิเคราะห์การทำงานของช่างยนต์ระดับช่างฝีมือในโรงงานเพื่อ
เปรียบเทียบกับหลักสูตรช่างยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยานิพนธ์
คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523.
- สมนึก สิงห์แพทย์. การบรรยายวิชาธุรกิจโรงแรม เล่มที่หนึ่ง ภาคที่หนึ่ง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย, 2521.
- สมมาตร สุนค์ศักดิ์. การฝึกงานของนักศึกษาประเภทคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชา
ชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : 2534.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์, 2525.
- สุชาญ โกสิน. สันติสุขในธุรกิจอุตสาหกรรม.โครงการสร้างเสริมจัดการยุคใหม่รุ่นที่ 2. กรุงเทพฯ :
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2528.

สุดใจ ชุมนุมนมณี. คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2539.

สุพล อิศโรสกุล. คุณสมบัติของช่างฝีมือที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงงานอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์นั่ง. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537.

สุพาดา อินทรนุกูล. ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทย. วิทยานิพนธ์ พณ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

สุภาพ สุขเกษม. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2540.

สุเมธ เจริญศิลป์. ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารศูนย์ควบคุมการบินส่วนภูมิภาค บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด กระทรวงคมนาคม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

เสนาะ ดีเยาว์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

เสนอ จันทรพิชัย. การศึกษาความคิดเห็นของครูฝึกในสถานประกอบการศูนย์บริการรถยนต์ที่มีต่อสมรรถภาพด้านการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2541.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2525.

แสงเดือน ปุณศรี. การศึกษาสมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

อนันต์ เวทย์วัฒน์. สถานภาพและการเพิ่มพูนสมรรถนะของช่างเทคนิคสาขาไฟฟ้าในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537.

อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517

อรุณสก กลิ่นศรีสุข. สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงงานขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คอ.ม.

กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2539.

อาชีวศึกษา,กรม. การดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพฯ . 2542.

_____. แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนนักศึกษา. กรุงเทพฯ. กรมอาชีวศึกษา, 2542.

_____. แผนการรับนักเรียน/นักศึกษา ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2542.

_____. ร่างแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ. 2540.

_____. รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539)
กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2540.

_____. หน่วยศึกษานิเทศก์. รวมผลงานวิจัย พ.ศ. 2533 – 2534. ม.ป.ท. , ม.ป.ป. จัดสำเนา.

_____. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ . 2540

อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ , 2534

อำพึง เพชรศิริ. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังตามทัศนะของนักศึกษาทางไกลระดับ
ประถมศึกษาที่มีต่อครูประจำกลุ่มทางไกล ในเขตการศึกษา 12 : รายงานการวิจัย
โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน . สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา , 2538.

อุทัย หิรัญโต. หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรีนติ้งเฮาส์, 2531.

อุทิศ ศรีประเสริฐ. สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเทคโนโลยีการผลิต
ตามความต้องการของสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมงานโลหะ. วิทยานิพนธ์
คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2539.

Good ,Carter V. Dictionary of Education.New york : McGraw – Hill Book Company,
1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ ทม 2301(บท)/927

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

23 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็น

เรียน คุณกิตติกรณ์ พูลสิน

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายกษิณัฐ คำศรี เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการ
บริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อขอความเห็นเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริง
และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร. อาคม วัดโสง

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความเห็นคือ ขอความร่วมมือตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นแก่ผู้นี้ด้วย และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

อาคม วัดโสง

(นายอาคม วัดโสง)

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร (074) 311885-7 ต่อ 620

(สำเนา)

ทม2301(บท)/928

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

23 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็น

เรียน อาจารย์สมชัย สุระกุล

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายเกษิณัฐ คำศรี เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการ
บริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อขอความเห็นเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริง
และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร. อาคม วัดโสง

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความเห็นคือ ขอความร่วมมือตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นแก่ผู้นี้ด้วย และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

อาคม วัดโสง

(นายอาคม วัดโสง)

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร (074) 311885 - 7 ต่อ 620

สำเนา

ที่ ทม 2301(บท)/929

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

23 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศศิธร นันทิยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายกษิติภูมิ คำศรี เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการ
ศึกษา (ภาคพิเศษ) ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อขออนุเคราะห์เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริง
และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร. อาคม วัดโสง

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์คือ ขอความร่วมมือตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้ด้วย และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

อาคม วัดโสง

(นายอาคม วัดโสง)

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร (074) 311885-7 ต่อ 620

(สำเนา)

ที่ ทม 2301/105

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

13 มกราคม 2543

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็น

เรียน หัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงแรมในกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายกษิตวิญญู คำศรี เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการ
บริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อขอความเห็นเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สมรรถภาพที่เป็นจริง
และที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต
โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร. อาคม วัตรโสง

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความเห็นคือ ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามเพื่อ
เป็นข้อมูลการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นแก่นิสิตผู้นี้ด้วย และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

ไพโรจน์ อินทศิริสวัสดิ์

(ผศ. ไพโรจน์ อินทศิริสวัสดิ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ

ประธานบริหารบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์/โทรสาร (074) 443988

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัย

นายกษิติภูมิ คำศรี

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ – สถาบันราชภัฏภูเก็ต

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. อาคม วัดไธสง ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

- 1.แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมที่มีต่อสมรรถภาพของช่างไฟฟ้าที่ปฏิบัติงานในโรงแรม ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า ช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
- 2.ขอความกรุณาท่านโปรดตอบแบบสอบถามด้วยตัวท่านเองให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยในเรื่องนี้เท่านั้นซึ่งจะสงวนคำตอบไว้เป็นความลับและจะไม่มีผลใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน
- 3.ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทบทวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงแรมต่อไป

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ก็เพราะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่าน และผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายกษิตวิภูษณ์ คำศรี

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ – สถาบันราชภัฏภูเก็ต

แบบสอบถามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมที่มีต่อสมรรถภาพของช่างเทคนิค ในอาคารขนาดใหญ่

คำชี้แจง :

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ตามความคิดเห็นของท่านที่มีต่อสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างไฟฟ้าในโรงแรม โดยให้แสดงความคิดเห็นทั้งในส่วนของสมรรถภาพที่เป็นจริงและสมรรถภาพที่ท่านพึงประสงค์โดยใช้เกณฑ์การวัดดังนี้

- 1 หมายถึง ช่างเทคนิคมี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ช่างเทคนิคมี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ช่างเทคนิคมี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ช่างเทคนิคมี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับมาก
- 5 หมายถึง ช่างเทคนิคมี/พึงประสงค์ให้มีสมรรถภาพในระดับมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ ของช่างเทคนิค	ระดับ สมรรถภาพที่เป็นจริง					ระดับ สมรรถภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
0	ความสามารถในการซ่อมบำรุง คอมพิวเตอร์			✓						✓	

จากตัวอย่าง

เมื่อท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเลข 3 ของระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงแสดงว่าท่านมีทักษะว่าช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ที่ปฏิบัติงานในโรงแรมมีสมรรถภาพในการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง

และเมื่อท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเลข 4 ของสมรรถภาพที่พึงประสงค์แสดงว่าท่านพึงประสงค์ให้ช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ที่ปฏิบัติงานในโรงแรมมีสมรรถภาพในการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ในระดับมาก

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ ของช่างเทคนิค	ระดับสมรรถภาพที่					ระดับสมรรถภาพที่					สำหรับ ผู้วิจัย
		เป็นจริง					พึงประสงค์					
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
11.	ความสามารถในการติดตั้งระบบการจ่ายไฟฟ้า											[] []
12.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบการจ่ายไฟฟ้า											[] []
13.	ความรู้เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน											[] []
14.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน											[] []
15.	ความรู้เกี่ยวกับระบบดับเพลิง											[] []
16.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบดับเพลิง											[] []
17.	ความรู้เกี่ยวกับระบบสัญญาณเตือนภัย											[] []
18.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบสัญญาณเตือนภัย											[] []
19.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของหม้อไอน้ำ											[] []
20.	ความสามารถในการใช้งานหม้อไอน้ำ											[] []
21.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงหม้อไอน้ำ											[] []
22.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องซัก อบ รีด											[] []
23.	ความสามารถในการใช้งานเครื่องซัก อบ รีด											[] []

[illegible]

ข้อที่	รายการสมรรถภาพของช่างเทคนิค	ระดับสมรรถภาพที่เป็นจริง					ระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์					สำหรับผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
56.	ความสามารถในวางแผนการทำงาน											[] []
57.	ความสามารถในการวิเคราะห์งาน											[] []
58.	ความสามารถในการประสานงาน											[] []
59.	ความสามารถในการควบคุมงาน											[] []
60.	ความสามารถในการควบคุมงบประมาณ											[] []
61.	ความสามารถในการบันทึกและการรายงาน											[] []
	ด้านคุณลักษณะส่วนตัว											
62.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร											[] []
63.	การตรงต่อเวลา											[] []
64.	ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย											[] []
65.	ความขยันหมั่นเพียรและอดทน											[] []
66.	ความซื่อสัตย์สุจริต											[] []
67.	การให้เกียรติต่อบุคคลอื่น											[] []
68.	การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น											[] []

ข้อที่	รายการสมรรถภาพของช่างเทคนิค	ระดับสมรรถภาพที่เป็นจริง					ระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์					สำหรับ ผู้วิจัย
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
69.	การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน											[] []
70.	แต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ											[] []
71.	ทำทางสุภาพ อ่อนโยน											[] []
72.	การใช้อวาจาสุภาพ อ่อนโยน											[] []
73.	การรู้จักควบคุมอารมณ์											[] []
74.	ความเชื่อมั่นในตนเอง											[] []
75.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์											[] []
76.	ความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ											[] []
77.	ความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพ											[] []
78.	ความมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ											[] []
79.	ความภาคภูมิใจต่อองค์กร											[] []
80.	ความเสียสละเพื่อองค์กร											[] []

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายกษิตวิภูษณ์ คำศรี

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ - สถาบันราชภัฏภูเก็ต

ภาคผนวก ค

ตาราง 21 และตาราง 22

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคใน
อาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ				
1.	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของน้ำที่ใช้ในโรงแรม	3.0000	.6094	ปานกลาง
2.	ความรู้เกี่ยวกับระบบจ่ายน้ำในโรงแรม	3.4085	.7285	ปานกลาง
3.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม	3.3944	.7285	ปานกลาง
4.	ความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย	2.7324	.9096	ปานกลาง
5.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบบำบัดน้ำเสีย	2.8732	.9092	ปานกลาง
6.	ความสามารถในการออกแบบไฟฟ้าทั้งใน และนอกอาคาร	2.8451	.7101	ปานกลาง
7.	ความสามารถในการอ่านแบบไฟฟ้า	3.1172	.6876	ปานกลาง
8.	ความสามารถในการคำนวณหาขนาดสาย ท่อร้อย สาย บัสบาร์ และอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้า	2.8732	.7546	ปานกลาง
9.	ความสามารถในการประมาณการวัสดุ และงบประมาณ	2.7887	.8437	ปานกลาง
10.	ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า	3.1831	.6826	ปานกลาง
11.	ความสามารถในการติดตั้งระบบการจ่ายไฟฟ้า	3.2113	.6826	ปานกลาง
12.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบการจ่ายไฟฟ้า	3.2672	.6961	ปานกลาง
13.	ความรู้เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน	3.1831	.7428	ปานกลาง
14.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน	2.9296	.7986	ปานกลาง
15.	ความรู้เกี่ยวกับระบบดับเพลิง	3.1690	.7743	ปานกลาง
16.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบดับเพลิง	2.9000	.8706	ปานกลาง
17.	ความรู้เกี่ยวกับระบบสัญญาณเตือนภัย	2.9855	.8992	ปานกลาง
18.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบสัญญาณ เตือนภัย	2.7246	.8725	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
19.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของหม้อไอน้ำ	2.6452	.9426	ปานกลาง
20.	ความสามารถในการใช้งานหม้อไอน้ำ	2.7097	.9301	ปานกลาง
21.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงหม้อไอน้ำ	2.5484	.9864	ปานกลาง
22.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องชัก อบ รีด	2.6349	.8854	ปานกลาง
23.	ความสามารถในการใช้งานเครื่องชัก อบ รีด	2.7143	.7498	ปานกลาง
24.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องชัก อบ รีด	2.7778	.8696	ปานกลาง
25.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของลิฟต์โดยสาร	2.3881	.8340	น้อย
26.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงลิฟต์โดยสาร	2.3731	.7753	น้อย
27.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของมอเตอร์ไฟฟ้า	3.1714	.6132	ปานกลาง
28.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงมอเตอร์ไฟฟ้า	3.0571	.6996	ปานกลาง
29.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	3.0857	.7939	ปานกลาง
30.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	2.8143	.8894	ปานกลาง
31.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของหม้อแปลงไฟฟ้า	2.9571	.8242	ปานกลาง
32.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงหม้อแปลงไฟฟ้า	2.4143	.8074	น้อย
33.	ความสามารถในการออกแบบ วงจรการควบคุมเครื่อง กลไฟฟ้า เช่น มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	2.4857	.7371	น้อย
34.	ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม	3.4286	.6272	ปานกลาง
35.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง	3.6479	.6782	มาก
36.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน	3.3803	.7994	ปานกลาง
37.	ความสามารถในการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน	3.2254	.8976	ปานกลาง
38.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน	3.3857	.7478	ปานกลาง
39.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศ ขนาดใหญ่ (чилเลอร์)	2.4412	.9523	น้อย

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
40.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ (ซิลเลอร์)	2.2647	.9080	น้อย
41.	ความรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องเย็น	2.8551	.7910	ปานกลาง
42.	ความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำแข็งเพื่อใช้ในโรงแรม	2.8551	.8791	ปานกลาง
43.	ความสามารถในการคำนวณโหลดความร้อนเพื่อเลือกขนาดเครื่องปรับอากาศ	2.7143	.9191	ปานกลาง
44.	ความรู้เกี่ยวกับระบบโทรทัศน์วงจรปิด	2.7794	.9117	ปานกลาง
45.	ความสามารถในการติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด	2.7059	.9314	ปานกลาง
46.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบโทรทัศน์วงจรปิด	2.5882	.9500	ปานกลาง
47.	ความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงตามสาย	2.9118	.7276	ปานกลาง
48.	ความสามารถในการติดตั้งระบบเสียงตามสาย	2.8971	.7359	ปานกลาง
49.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบเสียงตามสาย	2.8676	.7311	ปานกลาง
50.	ความรู้เกี่ยวกับระบบสื่อสารภายในอาคารด้วยโทรศัพท์	3.0282	.7362	ปานกลาง
51.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบสื่อสารภายในอาคารด้วยโทรศัพท์	2.9859	.7070	ปานกลาง
52.	ทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ	2.2535	.8404	น้อย
53.	ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	2.3380	.6534	น้อย
54.	ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	2.4225	.6248	น้อย
55.	ทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์	2.1268	.6746	น้อย
56.	ความสามารถในวางแผนการทำงาน	3.0141	.8193	ปานกลาง
57.	ความสามารถในการวิเคราะห์งาน	3.0423	.7641	ปานกลาง
58.	ความสามารถในการประสานงาน	3.1408	.6823	ปานกลาง
59.	ความสามารถในการควบคุมงาน	2.9577	.7826	ปานกลาง
60.	ความสามารถในการควบคุมงบประมาณ	2.7042	.7444	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
61.	ความสามารถในการบันทึกและการรายงาน	3.1127	.6222	ปานกลาง
	เฉลี่ย	2.8990	.4983	ปานกลาง
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว				
62.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร	3.1549	.6011	ปานกลาง
63.	การตรงต่อเวลา	3.2535	.6485	ปานกลาง
64.	ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย	3.1690	.6321	ปานกลาง
65.	ความขยันหมั่นเพียรและอดทน	3.1286	.5326	ปานกลาง
66.	ความซื่อสัตย์สุจริต	3.2113	.4756	ปานกลาง
67.	การให้เกียรติต่อบุคคลอื่น	3.1408	.5154	ปานกลาง
68.	การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	3.1268	.5588	ปานกลาง
69.	การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน	3.2535	.5269	ปานกลาง
70.	แต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ	3.2143	.5871	ปานกลาง
71.	ท่าทางสุภาพ อ่อนโยน	3.1127	.5223	ปานกลาง
72.	การใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน	3.0704	.4251	ปานกลาง
73.	การรู้จักควบคุมอารมณ์	3.0704	.4877	ปานกลาง
74.	ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.0563	.4436	ปานกลาง
75.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.0141	.4307	ปานกลาง
76.	ความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ	2.9718	.4463	ปานกลาง
77.	ความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพ	3.0986	.4521	ปานกลาง
78.	ความมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	3.1286	.3753	ปานกลาง
79.	ความภาคภูมิใจต่อองค์กร	3.1286	.4450	ปานกลาง
80.	ความเสียสละเพื่อองค์กร	3.0704	.4574	ปานกลาง
	เฉลี่ย	3.1253	.3017	ปานกลาง
	รวมทุกด้าน	2.9529	.4138	ปานกลาง

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิค
ในอาคารขนาดใหญ่ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ				
1.	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานของน้ำที่ใช้ในโรงแรม	4.0423	.6196	มาก
2.	ความรู้เกี่ยวกับระบบจ่ายน้ำในโรงแรม	4.2394	.6203	มาก
3.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบจ่ายน้ำในโรงแรม	4.2817	.5900	มาก
4.	ความรู้เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสีย	4.1267	.6746	มาก
5.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบบำบัดน้ำเสีย	4.1690	.7168	
6.	ความสามารถในการออกแบบไฟฟ้าทั้งใน และนอกอาคาร	4.1690	.7365	มาก
7.	ความสามารถในการอ่านแบบไฟฟ้า	4.2817	.5122	มาก
8.	ความสามารถในการคำนวณหาขนาดสาย ท่อร้อย สาย บัสบาร์ และอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้า	4.2394	.7831	มาก
9.	ความสามารถในการประมาณการวัสดุ และงบประมาณ	4.1268	.7157	มาก
10.	ความรู้เกี่ยวกับระบบการจ่ายไฟฟ้า	4.4648	.5300	มาก
11.	ความสามารถในการติดตั้งระบบการจ่ายไฟฟ้า	4.2899	.5174	มาก
12.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบการจ่ายไฟฟ้า	4.2676	.5845	มาก
13.	ความรู้เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน	4.2113	.6528	มาก
14.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน	4.2714	.7003	มาก
15.	ความรู้เกี่ยวกับระบบดับเพลิง	4.4571	.5820	มาก
16.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบดับเพลิง	4.2714	.7003	มาก
17.	ความรู้เกี่ยวกับระบบสัญญาณเตือนภัย	4.1594	.6093	มาก
18.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบสัญญาณ เตือนภัย	4.1304	.6163	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
19.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของหม้อไอน้ำ	4.1290	.5274	มาก
20.	ความสามารถในการใช้งานหม้อไอน้ำ	4.1452	.5682	มาก
21.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงหม้อไอน้ำ	4.1427	.6686	มาก
22.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องชัก อบ รีด	4.2064	.6000	มาก
23.	ความสามารถในการใช้งานเครื่องชัก อบ รีด	4.1429	.6440	มาก
24.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องชัก อบ รีด	4.1129	.6034	มาก
25.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของลิฟต์โดยสาร	4.0597	.7152	มาก
26.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงลิฟต์โดยสาร	4.0299	.7380	มาก
27.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของมอเตอร์ไฟฟ้า	4.3714	.5940	มาก
28.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงมอเตอร์ไฟฟ้า	4.200	.5275	มาก
29.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	4.3143	.6030	มาก
30.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	4.2286	.6846	มาก
31.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของหม้อแปลงไฟฟ้า	4.1571	.6513	มาก
32.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงหม้อแปลงไฟฟ้า	3.9143	.7754	มาก
33.	ความสามารถในการออกแบบ วงจรการควบคุม เครื่องกลไฟฟ้า เช่น มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	4.0857	.6311	มาก
34.	ความรู้เกี่ยวกับระบบแสงสว่างในโรงแรม	4.5429	.5524	มากที่สุด
35.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบแสงสว่าง	4.5070	.5574	มากที่สุด
36.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน	4.5070	.6065	มากที่สุด
37.	ความสามารถในการติดตั้งเครื่องปรับอากาศแบบ แยกส่วน	4.5211	.6293	มากที่สุด
38.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน	4.5317	.5820	มากที่สุด
39.	ความรู้เกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศ ขนาดใหญ่ (чиллер)	4.0882	.8765	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
40.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ (ซิลเลอร์)	4.000	.8978	มาก
41.	ความรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมอุณหภูมิในห้องเย็น	4.2319	.5725	มาก
42.	ความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำแข็งเพื่อใช้ในโรงแรม	4.2029	.6548	มาก
43.	ความสามารถในการคำนวณโหลดความร้อนเพื่อเลือกขนาดเครื่องปรับอากาศ	4.1000	.7830	มาก
44.	ความรู้เกี่ยวกับระบบโทรทัศน์วงจรปิด	3.9853	.8194	มาก
45.	ความสามารถในการติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด	3.9706	.8459	มาก
46.	ความสามารถการซ่อมบำรุงระบบโทรทัศน์วงจรปิด	3.9706	.8973	มาก
47.	ความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงตามสาย	3.9559	.8883	มาก
48.	ความสามารถในการติดตั้งระบบเสียงตามสาย	4.1029	.6941	มาก
49.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบเสียงตามสาย	4.0441	.7214	มาก
50.	ความรู้เกี่ยวกับระบบสื่อสารภายในอาคารด้วยโทรศัพท์	4.3380	.6081	มาก
51.	ความสามารถในการซ่อมบำรุงระบบสื่อสารภายในอาคารด้วยโทรศัพท์	4.3239	.6273	มาก
52.	ทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ	4.1127	.6876	มาก
53.	ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	4.0845	.6708	มาก
54.	ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	4.0704	.6617	มาก
55.	ทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์	4.0845	.6707	มาก
56.	ความสามารถในวางแผนการทำงาน	4.2535	.6028	มาก
57.	ความสามารถในการวิเคราะห์งาน	4.2676	.5340	มาก
58.	ความสามารถในการประสานงาน	4.3521	.5099	มาก
59.	ความสามารถในการควบคุมงาน	4.3521	.5631	มาก
60.	ความสามารถในการควบคุมงบประมาณ	4.3240	.6923	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	รายการสมรรถภาพ	X	SD	ระดับสมรรถภาพ
61.	ความสามารถในการบันทึกและการรายงาน	4.3662	.5138	มาก
	เฉลี่ย	4.1898	.3703	มาก
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว				
62.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร	4.4085	.5995	มาก
63.	การตรงต่อเวลา	4.5916	.5231	มากที่สุด
64.	ความรับผิดชอบต่องานและภาระที่ได้รับมอบหมาย	4.6167	.4890	มากที่สุด
65.	ความขยันหมั่นเพียรและอดทน	4.5493	.5289	มากที่สุด
66.	ความซื่อสัตย์สุจริต	4.6479	.4810	มากที่สุด
67.	การให้เกียรติต่อบุคคลอื่น	4.5634	.4995	มากที่สุด
68.	การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	4.3380	.5055	มาก
69.	การให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของเพื่อนร่วมงาน	4.4000	.5490	มาก
70.	แต่งกายเหมาะสมกับงานที่ทำ	4.5070	.5574	มากที่สุด
71.	ท่าทางสุภาพ อ่อนโยน	4.4789	.5821	มากที่สุด
72.	การใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน	4.4789	.5570	มาก
73.	การรู้จักควบคุมอารมณ์	4.6480	.5099	มากที่สุด
74.	ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.5211	.5031	มากที่สุด
75.	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.5493	.5011	มากที่สุด
76.	ความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ	4.5916	.5231	มากที่สุด
77.	ความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพ	4.5493	.5552	มากที่สุด
78.	ความมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.5634	.5538	มากที่สุด
79.	ความภาคภูมิใจต่อองค์กร	4.5916	.4950	มากที่สุด
80.	ความเสียสละเพื่อองค์กร	4.7606	.4297	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.5455	.3404	มากที่สุด
	รวมทุกด้าน	4.2755	.3333	มาก

ภาคผนวก ง

โครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง
สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง พุทธศักราช 2540 แบ่งสาขางานออกเป็นสาขางาน 5 สาขางานคือ

1. สาขางานติดตั้งไฟฟ้า
2. สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
3. สาขางานเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม
4. สาขางานเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ
5. สาขางานเครื่องกลไฟฟ้า

ทั้ง 5 สาขางานต้องเรียนรายวิชาในหมวดวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 92 หน่วยกิต มีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	จำนวน 18 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	จำนวน 64 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (จำนวน 15 หน่วยกิต)	
2.2 วิชาชีพเฉพาะ (จำนวน 29 หน่วยกิต)	
2.3 วิชาชีพเลือก (จำนวน 16 หน่วยกิต)	
2.4 ฝึกงาน/โครงงาน (จำนวน 4 หน่วยกิต)	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน 10 หน่วยกิต

โดยในหมวดวิชาพื้นฐานมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในด้านต่างๆ มีคุณธรรม อันเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในสาขาอาชีพที่สูงขึ้น การจัดวิชาของหมวดวิชาพื้นฐาน มีเนื้อหาครอบคลุม 4 กลุ่มวิชาคือ ภาษา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนหมวดวิชาชีพ เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีทักษะอาชีพในสาขาที่เรียนจนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และหมวดวิชาเลือกเสรี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ หรือทักษะอาชีพที่เรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปว.ส.) สาขางานช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่

1. หมวดวิชาพื้นฐาน (ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	วิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3000 -1101	การใช้ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	1	2	2
3000-1211	ภาษาอังกฤษเทคนิค 1	1	2	2
3000-1212	ภาษาอังกฤษเทคนิค 1	1	2	2
3000-1303	การพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ	2	0	2
3000-1406	วิทยาศาสตร์ 6	2	3	3
3000-1502	คณิตศาสตร์ 2	2	0	2
3000-1506	คณิตศาสตร์ 2	2	0	2
3000 -1601	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	0	3

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 64 หน่วยกิต

2.1 หมวดวิชาพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

รหัสวิชา	วิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3104 -1001	วงจรไฟฟ้า 1	2	3	3
3104 -1002	เครื่องกลไฟฟ้า 1	2	3	3
3104 -1003	เครื่องมือวัดและการวัดไฟฟ้า 1	2	3	3
3104 -1004	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม 1	2	3	3
3104 -1005	การติดตั้งไฟฟ้า 1	2	3	3

2.2 วิชาที่เฉพาะไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3100 – 0108	นิวเมติกส์และไฮดรอลิกส์ ข.	2	3	3
3104 - 2001	วงจรไฟฟ้า 2	2	3	3
3104 -2002	เครื่องกลไฟฟ้า 2	2	3	3
3104 - 2003	วงจรดิจิทัล	2	2	3
3104 – 2004	อุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้า	2	0	2
3104 – 2005	การส่งและจ่ายไฟฟ้า	3	0	3
3104 – 2006	เขียนแบบไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์	2	3	3
3104 – 2007	การโปรแกรมและการควบคุม	2	3	3
3104 – 2008	คณิตศาสตร์ไฟฟ้า	3	0	3
3102 – 2003	เซนเซอร์และทรานสดิวเซอร์	2	3	3

2.3 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3104 – 2102	การติดตั้งไฟฟ้า 2	2	3	3
3104 – 2105	การสื่อสารและระบบเตือนภัย	2	3	3
3104 – 2302	ระบบไฟฟ้าในอาคารขนาดใหญ่	2	0	2
3104 – 2303	การซ่อมบำรุงเครื่องใช้ไฟฟ้า ประจำอาคาร	2	3	3
3104 – 2501	เครื่องปรับอากาศอุตสาหกรรม	2	3	3
3104 – 2403	ไมโครโปรเซสเซอร์และการใช้งาน	2	3	3
3104 – 2205	สนามแม่เหล็กไฟฟ้า	3	0	3
3104 – 2503	อุปกรณ์ควบคุมเครื่องทำความเย็น	2	3	3
3104 – 2202	การซ่อมบำรุงเครื่องกลไฟฟ้า	1	3	2

2.4 ฝึกงาน /โครงการ 4 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3104 - 2902	โครงการ	0	8	4

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	ทฤษฎี (คาบ)	ปฏิบัติ (คาบ)	หน่วยกิต
3000 – 1701	การเพิ่มผลผลิต	2	2	3
3000 – 1702	ระบบบริหารคุณภาพ (ISO 9000)	1	2	2
3000 – 1703	การนิเทศงานอาชีพ	2	0	2
3100 – 0121	คอมพิวเตอร์และการใช้งาน	1	2	2
3104 – 3007	โปรแกรมเมเบิลคอนโทรลเลอร์	2	3	3

รวมหน่วยกิตที่เรียน 103 หน่วยกิต

บทคัดย่อ

สมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
ตามทักษะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต

บทคัดย่อ
ของ
กษิติภูมิ คำศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2543

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระดับสมรรถภาพและเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับของโรงแรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หัวหน้าช่างที่ปฏิบัติงานในโรงแรมระดับ 3 – 5 ดาว ที่มีจำนวนห้องพัก 50 ห้องขึ้นไป ใน พ.ศ 2542 จำนวนทั้งสิ้น 71 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีจำนวน 80 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ จำนวน 61 ข้อ ส่วนที่ 2 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 19 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานคือ ค่าที (t - test) และค่าเอฟ (F - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับสมรรถภาพที่เป็นจริงของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ตทุกระดับโรงแรม ในภาพรวมและรายองค์ประกอบทั้งด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมและรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ด้านคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ โดยสมรรถภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์
3. การเปรียบเทียบสมรรถภาพของช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่ ตามทัศนะของหัวหน้าช่างโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรโรงแรมระดับ 5 ดาว 4 ดาวและ 3 ดาว พบว่าสมรรถภาพที่เป็นจริงในภาพรวมและรายองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวไม่แตกต่างกัน ส่วนสมรรถภาพที่พึงประสงค์ ทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

ACTUAL AND EXPECTED COMPETENCE OF LARGE BUILDING TECHNICAINS
PERCEIVED BY HOTEL CHIEF ENGINEERS IN PHUKET PROVINCE

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master of
Education degree in Educational Administration
Thaksin University
May 2000

The purpose of this research was to study the level of competence of large building technicians and compare the actual and expected competence as perceived by hotel chief engineers in Phuket Province according to the hotel level variable.

The sample subjects of the study were 71 chief engineers who were working in 3-star to 5-star hotels with more than 50 rooms in the year 1999. The data-collecting instrument was an 80-item rating-scale questionnaire, which was developed by the researcher. The questionnaire had two parts: part one consisted of 61 items asking questions concerning professional knowledge and skills; part two comprised 19 questions requesting demographic data. The statistics utilized in the analysis of the data were percentage, mean, and standard deviation. A t-test and F-test were used to test the hypotheses.

It was found that:

1. As a whole and in the individual components of professional knowledge and skills and personal characteristics, the level of the actual competence of large-building technicians as perceived by chief engineers, was moderate. The expected competence, as a whole and in the component of professional knowledge and skills was high while the component of personal characteristics was the highest.
2. In the comparison of the actual and expected competence as perceived by the chief engineers, there was a significant difference at the .001 level between the actual and expected competence as a whole and in the individual components. The actual competence had lower mean than the expected competence.
3. In the comparison of competence of large-building technicians as perceived by chief engineers according to the 3-star and 5-star hotel level, there was a significant difference at the .05 level in the overall actual competence and in the component of professional knowledge and skills, but there was not a significant difference in the component of personal characteristics. Furthermore, there was no significant difference either in the overall expected competence or in the individual components.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นายกษิติภูมิ คำศรี
วัน เดือน ปี เกิด 25 สิงหาคม 2510
ภูมิลำเนาเดิม ตำบลวังศรี อำเภอย่อย จังหวัดตรัง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 78/10 หมู่ 3 ตำบลวังศรี อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต 83000 โทร. 076 – 240797
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต 83000 โทร. 076 – 211343
E-mail : Kasiditt@yahoo.com
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4 หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	ประถมศึกษา (ป.6) โรงเรียนบ้านวังลำ อำเภอย่อย จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2526	มัธยมปีที่ 3 (ม.3) โรงเรียนห้วยยอด จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2530	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคตรัง
พ.ศ. 2532	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี
พ.ศ. 2538	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิศวกรรมไฟฟ้ากำลัง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ